Ötödik évfolyam. 7-dik szám. Kolozsvártt, 1875. vasárnap január 10.

Előfizetési dij.

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . . 15 frt.
Félévre . . . . 8 „
Negyedévre . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési dijak:

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau.

Nyilttéri czikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Bel-királyutcza 28-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékesebb czikkek dijaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

a

„KELET“

politikai és közgazdasági napilap

1875. ötödik évfolyamára.

A „Kelet“ jelen évvel fennállásának ötödik évfolyamába lép. A közönség pártolását kiérdemlendők, a közohajnak kivánunk eleget tenni, midőn lapunkat mérsékelt áremeléssel tetszetősebb és nagyobb alakban uj betükkel állitjuk ki.

A „Kelet“ előfizetési ára:

Egész évre . . . 15 frt.
Félévre . . . . 8 „
Negyedévre . . . 4 „
Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legczélszerübben postai talványnyal alólirt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánynyal szolgálunk.

Kolozsvár, januárban 1875.

Stein János
a „Kelet“ kiadója.

Kolozsvár, jan. 9. 1875.

(L—t.) Hányszor és hányszor volt alkalmunk a tisztelt balközéptől azt kérdezni, hogy hát mit is akar ő voltaképen?

A válasz mindig az volt, hogy ez csak a malicia „buta“ kérdése, melyet a „clique uralom kitartott verebei“ csiripolnak bocsánat! az „Ellenőr“-ből idéztünk), de a józan értelem föl sem vethet. Mert hiszen azt ország-világ tudja, látja, hogy czéljuk a (mostani közösügyi kiegyezéstől) független Magyarország alkotmányos uton valómegteremtése (a mai alkotmány megtagadásával.) Igen, czéljuk a szélső baloldallal egy és ugyanaz: csak a „taktika“ választja el őket egymástól.

Mi légyen tulajdonképen ennek a rejtélyes „taktikának“ az értelme, azt ugyan közülünk senki sem tudta, de hallván, látván a mi „loyalis“ ellenzékünk szónoklatait, magatartását: meg valánk nyugodva, hogy csak a mi felfogási képességünk a hibás ez értetlenségben s ha mi nem tudjuk e sajátságos ismertető jel értelmét felfogni, hát ott van az ellenzék 100—120 férfia s értik ők e titkos jelszót, mely összetartja őket, mely — mint a szabadkőmiveseket sajátságos köszöntésük — értesiti a társakat, hogy „tudjuk mi mit akarunk! . .“

Néha-néha föl-föltámadt ugyan egy kis gyönge kétely bennünk ellenzékünk e szörnyü hatalmas egyetértése iránt, teszem az első delegatioi választások alkalmával, midőn a balközép egyik része be akart s a másik nem akart bemenni a közösügyi bizottságba; vagy az „országos ellenzék“ ama famosus martiusi gyülése alkalmával, a midőn a Kossuthnak küldendő telegramm kérdés ben olyan amabilis egy confusio támadt az „egységes ellenzék“ lakomáján, hogy alig lehetett a mulatókat rávenni még arra is, hogy, ha egy tálból nem esznek is, legalább igyanak egy kancsóból. Ám a főczéhmesterek még is csak el tudták simitani a dolgot s ha férczeléssel nem is, de legalább egy uj programm avitt foltjával csak el tudták fedezni (iegalább ideig óráig) a feslést.

És e hiedelmünkben meglehetős nyugodalommal ringatók magunkat, hogy ha mi nem tudjuk, hát tudják ők, hogy mit is akarnak voltaképen.

Lehet tehát képzelni, mily kellemetlen módon zavaztatunk ki e hazafiui édes nyugodalmunkból, midőn legközelebb sokkal *élesebb* dissonantia zavará meg „cliqueuralmunk“ tudatában alkotott minden mi circulusainkat s egyszer csak arra kelle ébrednünk, hogy hátha a végén még ők sem tudják, hogy mi is tulajdonképen az ő czélzatuk.

Mert ime Csernatony, Tisza Kálmán fő-fő fegyverhordozója, a párt-intézkedések Keresztelő Jánosa, a ki a baloldali közvélemény kitapogatásában szokta lovagi sarkantyuit kiérdemelni, már teljes egy hét óta probálgatja, mit szólana ahoz a tisztelt ellenzék, ha — pro varietate — egy kis olajat vegyitenének a vizhez s egy kalap alá keritenék Sennyei bárót a geszti földesurral, a hivóka madár minden noturáját eldalolván a gimplinek vélt ó-conservativ főur lépre-csalásában s avval fenyegetőzvén evel az önérdek-politikát üző Deák-párttal szemben, hogyha ti félig-meddig szabadelvüek nem jöttök a patentirozott liberalismus táborába, majd eljön Sennyei Pál báró és 15 hive, a kik ugyan épen nem barátjai a liberalis eszméknek, de azért a nagy szerencséért, hogy Csernatoni Cseh Lajos a pénzügyministeriumban egy államtitkári állomást kapjon, talán mégis hajlandó lesz a geszti nagybirtokossal kezet fogni.

S ehol előáll nagy együgyüségében a „Hon“ Hegedüs Sándora s ugy elhegedüli nemcsak Csernátony minden tapogatózó reménykedéseit, hanem a mi nyugodalmas hiedelmünket is (hogy ők tudják mit akarnak) mint a parancsolat s már most csakugyan kétkedve és tanácstalan állunk itt, még csak most kérdve igazán, hogy hát voltaképen mit is akarnak ők, a mi tisztelt ellenzékünk?

Az „Ellenőr“ már a negyedik leaderben bizonygatja, hogy Tisza és Sennyei a legtermészetesebb szövetséges-társak, a „Hon“ pedig esküszik, hogy az ellenzék pártunk bármelyik árnyalatával előbb kiegyezhetik, mint Sennyei báróval; az „Ellenőr“ szerint Tisza sohasem mondta Sennyeiről, hogy a robotot vissza akarja állitani, sem Sennyei Tiszáról, hogy a forradalom lejtőjén áll: tehát csak egy vezérczikket kell az „Ellenőr“-ben közösen aláirniok s az egész ország zászlójuk alá sereglik, a „Hon“ meg azt mondja, hogy Sennyei honvédelmi, közigazgatási, valláskozi stb. politikája ég-föld távolában áll a Tiszáétól s igy a szövetkezés az ellenzéknek igen sok ellenséget és igen kevés barátot szerezne, ünnepélyesen tiltakozván pártjuk ilyes népszerütlenitése ellen.

Ily diffusioban levén már a szóbajöhető ellenzék két organuma, ily homlokegyenest ellenkező feladatokat látván azok magok előtt: kerdjük, nem méltán oszlik-e szét korábbi megnyugvásunk az iránt, hogy öntudatosan haladnak közösen kitüzött czéljuk felé s egykor még hasznot is szerezhetnek egy néhány tehetséges emberük csekvésbe lépése által a hazának, közöttük az eljárási taktika is határozottan meglevén állapitva s politikájukat, ha mi nem is, de ők legalább értvén.

Ám mindennek már most vége s annyival szomorubb ezt látnunk, mivel épen most a budget-vita s majdan a választások előestéjén lehet vala várni, hogy a régi pártviszonyok kötelékei széttépetvén: egészségesebb pártalakulásra nyilik kilátás s evel út arra, hogy a jövő parliament idejének háromnegyedét ne fecsérelje, mint eddig, pártközi viszályok kiküzdésére, hanem az elvek éltető harcza nyomán létesüljenek a cultur-államot biztositó intézmények: biztositói e haza jólétének, jövőjének.

S e helyett ime újolag bebizonyitva, hogy ellenzékünk maga sem tudja mit akar s evel minden kilátás bevágva az iránt, hogy egykor még kormányképéssé válhatik maga is . . .

— **A képviselőház** a görög-keleti e hó 9-én (szombaton) tartja ismét első ülését, de az nap érdemleges tárgyalásba nem fog bocsátkozni. Alkalmasint a kérvényi bizottság jelentése, tán a szerencsétlen Csipkés dolga lesznek a folyó tárgyakon kivül napirenden.

— **A vallás- és közoktatásügyi** miniszter, mint a „P. N.“ hallja, elrendelte, hogy a „Matica Szerbska“ székhelye Ujvidékről Budapestre helyeztessék át. Alapszabályilag is Budapest ez intézet székhelye s a gr. Pálffy-féle provisorium alatt engedtetett meg az Ujvidékre való leköltözés. Igen helyeseljük mi is, hogy Trefort miniszter ur ez intézetet visszahelyezteti az ország fővárosába, a mit nemcsak politikai, de czélszerü okok is javallják.

— **Lónyay Menyhért** grófnak, név- és születés napján — mint táviratunk is jelezte — orsz. képviselő barátai arczképeiket tartalmazó albumot nyujtottak át, legjobb kivánataik kiséretében. Az album 77 arczképet tartalmaz s azt hat tagból álló küldöttség nyujtotta át. E küldöttség: Bujanovics Sándor, Csery Lajos, Ghiczey Samu, br. Kemény Gábor, Tavaszy Endre és Radocza János urakból állt; — az üdvözlő szónok Bujanovics Sándor volt. Az üdvözletre felelve, Lónyay Menyhért gróf igen szivélyes beszédben köszönte meg barátai figyelmét. A beszéd alább olvasható.

— **A „Pesti Napló“** és „Hon“ egy találkozásról ir, mely gr. Andrássy s gróf Lónyay között történt. Mult hétfőn a két államférfiu egy vasut-vonaton utazott le Bécsből Budapestre. Érsekujvárott gróf Andrássy azon vasutkocsiba ült, melyben gróf Lonyai foglalt helyet s együtt utaztak le Budapestre. Mint állitják, ez alkalommal a két államférfiu között igen beható beszélgetés folyt az ország s a pártok helyzetéről.

„Ezért mellőztetett — mond a „Hon“ — Lónyay beszédében minden oly politikai elem, mely olybá tünt volna fel, mint a kormány ellenére történő „zsászlóbontás; s a szemrehányó hang, mely Lónyay e nyilatkozatában is érzik, az események végső kiegyenlitése akar lenni.“

— **A naszódvidéki** erdőüzlet ügyében kiküldött bizottság jelentése, mint a „R“ hallja, mindeddig főleg azon okból nem került a képviselőház elé, mert nagyobb terjedelmű lévén, a bizottság előadója, Papp Lajos még nem készülhetett vele el.

Tisztelgés Lónyaynál.

Több deákpárti képviselő (Lónyay grófot neve- és születésnapjára jan. 6.) egy albummal lepte meg. Ennek átnyujtásakor Bujanovics Sándor következőleg üdvözlé Lónyayt:

„Tisztelt képviselő-társunk, szeretett barátunk.

Az őszinte tisztelet és barátság érzelmei vezérelnek minket hozzád, hogy a mai kettős örömünnep, születésed és nevednapja alkalmából távollevő társaink nevében is kifejezzük legszivélyesebb üdvözletünket, legőszintébb szerencse-kivánatainkat. Állandó ragaszkodásunk változhatlan barátságunk s őszinte tiszteletünk és szeretetünk maradandó emléke gyanánt számos barátid arczkép-csarnokát nyujtjuk im át neked, azon buzgó óhajtásunk kiséretében, hogy téged a mindenható a haza javára, családod és barátid örömére ép erőben, egészségben, számos igen számos évekig éltessen!

Fogadd hát szivesen állandó baráti érzelmeink eme szerény alkalmi nyilvánulását, s tartsd meg továbbra is számunkra nagyrabecsült barátságodat.

Az isten tartson, éltessen sokáig!“

Lónyay válasza igy hangzott:

„Tisztelt barátim és képviselőtársaim!

Mélyen meghatott azon szivélyes baráti rokonszenvet tanusitó nyilatkozat, melylyel en-

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

PUNIN ÉS BABURIN.

Elbeszélés.

Irta:

TURGENJEV IVÁN.

II.

(1837.)

(Folytatás.)

— Balul értettél barátom, — viszonzá Tarchow, még jobban elpirulva. Egy élő muzsával akarlak megismertetni, nem is annyira egy muzsával, hanem egy bizonyos Muzsával.

— Aha! Igy vagyunk? És aztán miért nevezed őt épen a tiednek?

— Hát, mert... de várj csak egy perczig, ugy hiszem éppen itt jő.

Könnyü, női sebes léptek hallatszának, az ajtót hirtelen felrántá valaki s a küszöbön megjelent egy tizennyolcz éves fiatal leányka, tarka kartoon ruhában, fekete posztó mantillal, s puha, dus, kissé szétzilált szőke fürteire hanyagul tett fekete szalmakalapban. A mint engem megpillantott, megijedt s pirulva huzódott vissza.. de Tarchow eleibe sietve visszatartá.

— Músza Pawlowna, kérem jöjjön be; e itt legjobb barátom, kedves derék ember szelid mint egy bárány. Ettől nincs mit tartani kegyednek.

— Péter! e szavakkal fordult most hozzám, bemutatom neked az én Muzsámat, ez Winogradow Múzsa, Pawlowna, az én kedves barátnőm.

Mélyen meghajtám magamat előtte. Ez valóban különös név, a melyet most hallok először. Músza?

Tarchow hangosan felkaczagott.

— Tehát nem is tudod, te szent biblia buvár, hogy a biblia szótárában ilyen is fordul elő? Egyébaránt én magam is ép oly kevéssé tudtam róla, miként te, mig csak meg nem ismerkedtem e szeretetre méltó fiatal hölgygyel. Músza! minő regényes egy név s épen mintha az ő számára találták volna fel.

Másodszor is meghajtám magamat barátom csinos barátnője előtt.

Múzsa kilépett végre az ajtókeretből, két lépést tett előre s ujból megállt. Az igaz, hogy kedves jelenség volt, de még sem tudtam egészen a Tarchow véleményén lenni, s gondolám: „Nem, egy múzsa bizonnyal nem igy néz ki.“

Kerekded kis arczának vonásai, finomak, gyöngédek valának: üde virágzó egészséget lehelt e karcsu piczi alak, egy múzsát pedig egé szen másként képzeltem magamnak, s velem együtt a többi társak is azon korban. Mindenekelőtt fekete hajjal s sápadt arczszinnel kelle ennek birnia.

Megvető büszke kifejezés, keserü mosoly az ajk körül, lelkesedésben uszó szemek s e mellett az a „titokzatos daemoni végzetszerüség“ egész külsőjében, hisz lehetetlen volt az embernek, mind e tulajdonok né kül egy múzsát, a Byron múzsáját elképzelni s gondolatban maga elé varázsolni. Semmi ehez hasonlót nem lehete az előttünk álló fiatal leány arczában felfedezni. Ha akkor egy kicsit idősebb lettem volna s több tapasztalattal birok, bizonnyal nagyobb figyelmet forditottam volna szemeire, melyek kicsik, mélyen fekvők s hoszszu szénfekete pilláktól voltak árnyalva — mi elég ritkaság szőkehajuaknál — s e mellett világos, átlátszó szinnel birtak. Semmi költői kedélyt fel nem fedeztem volna ama sajátságosan nyugtalan, élénk tekintetben, de igen is jelét egy szenvedélyes, egész az önfeledségig menő véralkatnak... hanem, mint mondám, akkor még igen fiatal valék ilynemü észleletekre.

Kezet nyujték neki, ő nem fogadta el, még észre sem vette e mozdulatot, hanem leült a nélkül, hogy kalapját s mantilját letette volna, a Tarchow által számára hozott székre.

— Csak egy perczre néztem fel önhöz, Nikolaevits Wlademir — szóla halk, de mély alt hangon, mely e finom ajkakról igen különösön hangzott, s látni lehete mennyire feszélyezve van s mennyire zavarja őt jelenlétem, — asszonyom nem akart félóránál hosszabb időre elbocsátani. S mivel ön tegnapelőtt kissé rosszul érzé magát... tehát gondoltam hogy...

Szava elakadt, mindig zavartabbá lett s lehajtá fejét. Tömött, hosszu pillák[illegible]

— Éléggé tetszett ez a regény is szólt a lány — hanem az a másik, „Jurji Miloslavsky,“ még is csak sokkal szebb volt, hanem asszonyom nagyon szigoru, nem szereti, ha olvasunk; azt mondja ez mindig hátráltat a munkában, — az ő fogalmai szerint . . .

— De Jurji Miloslavsky-t még sem lehet összehasonlitni Puskin „Czigányaival“ nemde Músza Pawlowna? szakitá félbe a leányka szavait Tarchow mosolyogva.

— Meghiszem azt! — viszonzá amaz egész elragadtatással. De igaz, még valamit akarok önnek mondani Nikolaewits Wladimir, ne jöjjön el holnap . . . . ön tudja már

[illegible] mehet ugy a dolog.

— De hát miért nem?

A leány csak vállat vont s villámgyorsan felugrott helyéből, mintha darázs csipte volna meg.

— De hova siet ugy Músza, kedves, kis Múzsám? — kérdé Tarchow kétségbeesett hangon. Maradjon még bár egy kicsit, ne menjen még.

— Nem, nem, nem lehet, nem tehetem.

E szavaknál könnyed, siető léptekkel közeledett az ajtó felé s megragadta a kilincset.

— De vigyen magával legalább vagy egy könyvet el!

— Majd máskor. Tarchow utját akarta állani, hanem a lány egy percz alatt kisiklott az ajtón, úgy hogy imádója csaknem bele koppintá orrát az ajtóba.

— Milyen leány, éppen mint egy gyík! — szóla ez boszusan s elgondolkodva ült le a közeli székre

Én még ott maradtam; már csak meg kelle tudnom, hogy minő viszonyban áll e leány-

hoz. Tarchow nem is titkolt el semmit előttem. Elbeszélte, hogy az alsóbb polgári rendhez tartozik, hogy pipere munkával foglalkozik, hogy ezelőtt mintegy három héttel egy divatáru raktárban látta először, hol vidéken lakó nővére megbizásából egy női kalapot rendelt meg, hogy mindjárt az első perczben belé szeretett, s más nap sikerült neki, az utczán is találkozni vele. A lány is, miképp barátom állitá, teljeséggel nem közönyös iránta.

— Csak arra kérlek — végzé hévvel előadását — ne gondolj semmi roszat felőle, Múzsa maga az ártatlanság. És semmi megrovandó nem történt köztünk . . .

— Mit te szivedből állitsz, abban semmi kétségem sincs barátocskám — szakitám félbe szavait. Hanem (türelem — majd megjő az is —

— Magam is reménylem! — viszonzá Tarchow tele önbizalommal. Hanem ez a leány, barátom, mondhatom neked, ez a leány, hogy is fejezzem ki magamat — valódi typhusa a legujabb iskolának! Csak nem volt elég időd tanulmányozhatni őt. Jelleme vad és még minő vad, akár egy valóságos zerge! s e mellett tele szeszélylyel — és oly makacssággal, miről fogalmad sem lehet! Hanem mondhatom különben, hogy nékem éppen ez a vadsága vonzó s tetszik rajta legjobban. Ez önállóság jele.

Fülig szerelmes vagyok belé.

S igy zengé tovább, előttem Tarchow „szerelme tárgyának“ dicséretét, sőt egy költeményt olvasott föl, melyet ily czimmel: „az én Múzsám“ irt nem régiben. Szivömlengései, hogy megvalljam az igazat, sehogy sem tetszettek nekem. Titkos irigységet éreztem keblemben e szerencsés ficzkó iránt s hamar oda hagytam őt e napon.

(Folyt köv.)

Iskola Alapitvány Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.

gem több képviselőtársunk nevében is megtiszteltetek. Háláson köszönöm, hogy rólam résztvevőleg és szivesen megemlékeztetek. Növeli annak becsét azon körülmény, hogy akkor kerestetek fel és tiszteltetek meg, midőn nem foglalok el magas vagy nagy befolyásu állást, hanem egyszerüen képviselő-társatok vagyok, ki az utóbbi időben ritkán részesültem abban a szerencsében, veletek találkozhatni.

E hóban lesz két esztendeje, hogy utószor vettem tettleg részt a képviselőház tanácskozmányaiban, midőn az 1873-ki költségvetés tárgyalása alkalmával egész tárgyilagossággal elmondtam nézeteimet. Sokan személyes indokokat kerestek ezen felszólalásomban, mi távol volt tőlem akkor, és nyugodt lélekkel mondhatom, hogy ily indok soha sem vezérelt, de jövőben is vezérelni nem fog, mert a haza javát minden személyes érdek vagy nagyravágyás fölé helyezni kötelességemnek tartom, és tartottam mindég.

Ha volt idő, midőn mindnyájunk kötelessége csak a haza javát tekinteni és megtenni mindazt, a mi szükséges, ugy bizonyára a jelen időszak az. Én nem tartozom azok közé, kik a reménytelenség lehangoló érzetével néznek a jövő elé; nagyon aggodalmas a helyzet, azonban ennek tudata adjon erőt a sulyos viszonyokhoz, mert bátor elhatározottságra, hogy a rendkivüli viszonyok közül való kibontakoztatás végett az elkerülhetlenül szükséges, hogy rendkivüli eszközök haladék nélkül alkalmaztassanak.

Meggyőződésem szerint azon többség feladata, mely az ujabb alkotmányos korszakot és a kiegyezést megállapitá, kellő elhatározottsággal ez irányban már most a kezdeményezés terére lépni.

Én részemről el fogom mondani ez iránti egyéni nézeteimet, ugy, — mint érzem, ugy mint tudom, — határozott meggyőződés bátorságával. Megvagyok győződve, hogy mint én, ugy ti barátaim, minden személyes és melléktekintet nélkül teljes loyalitással fogjátok teljesiteni a képviselői állással ily nehéz időben járó kötelességeket, és viselni annak felelősségét.

Néhány hónap még, és lejár a jelen országgyülés mandatuma. Fogunk-e, és kik, ismét találkozni az uj képviselőházban, ez a jövő titka. De bármit hozzon a jövő, én ha majd rám nézve előbb utóbb bekövetkezend a nyugalom korszaka, egy hosszu politikai élet küzdelmei után mindig örömmel fogom ezen most átnyujtott emlékkönyvet kezemhez venni, és hálás érzéssel emlékezni azon társaimra, kik azon korszakban is, midőn a közbejött viszonyok folytán tétlenségben kellett maradnom, őszinte barátságuk és rokonérzelmük jelét irányomban adni szivesek voltak.

Midőn ismételve őszinte, mélyen érzett köszönetet mondok szives baráti nyilatkozatokért, azon kérdést intézem hozzátok, bármit hozzon a sors reánk, tartsatok meg továbbra is szives emléketekben én nem fogom feledni soha azokat, kik a jelen körülmények közt is baráti jobbjukat bizalmasan nyujták nekem és méltányosak maradnak irányomban.“

Magyar lapok szemléje.

A „Hon“ egy kicsit megszeppent, mert mint állitja a jobboldal barátkozik, szervezkedik, békül önmagával. Felhivja az országot, hogy támogassa az ellenzéket, s ha ez megtörténik, akkor semmi sem lesz abból, mit a jobboldaliak terveznek. Figyelmezteti a hazamentő pártot, a baloldalt, hogy egyfelől 1877-ben okvetlenül alkalom nyilik a közösügyi szerződések módositására, és másfelől addig is és azután is, oly teendők lesznek a közösügy és belreformok terén, hogy nemcsak az fog ártani az országnak, ha a jövő országgyülés többsége jobboldali találna lenni, de főleg az, ha a jobboldal mostani alakjában győzne. A „Hon“ fühez fához kapkod, meg van rémülve, hogy a czivakodók most mind kibékülnek, s a jobboldalon nagy az ölelkezés, barátkozás, békülés!

A „Reform“ Sennyei és Tisza szövetségéről ir; s ezt a dolgot nem is pertraktálja fitymáló kicsinyléssel. Hogy a koaliczio létesül-e? az a jövőnek praejudikálva nincsen, minthogy ez csak is két magán ember tanácskozásától függ, s azok egyetértésén fordul meg a dolog. A két politikus közt, ellentétes pártállásuk mellett is, sok közös psychologiai vonást talál, ugy az érzület ridegségére, mint az észjárás modorára nézve.

Innen bizonyos természetes rokonszenv fejlett ki köztük, mely gyakran feledteti velök mily ellenkező irányban haladnak politikai törekvéseik. Ha ezek „ad hoc“ valamikor találkoznának, azt hiszi, a személyiségek valószinüleg igen könnyen megegyeznének és azért nem tartja épen oly abszurdnak a balközép és szélső jobbnak az „Ellenőr“ által proklamált szövetkezését, mint első pillanatra látszik. Ugy találja, hogy az a Tisza nem olyan rettenetes liberalis. Tudna abból konservativ is lenni, kivált a Sennyey oldala mellett. Ő az ilyen mozgalmak jelentőségét nem kisebbiti, de nem is nagyitja. Beösmeri, hogy sok kalandos terv merül fel és dől ismét dugába, de végre is csak kell történni valaminek.

A „Pesti Napló“ ugy hallja, hogy a képviselőház igazságügyi bizottsága a szünidő letelte után két fontos törvényjavaslatot fog tárgyalni, melynek egyike a birósági végrehajtók hatáskörének, s másika a birói határozatok kézbesitésének szabályzásáról szól. A végrehajtói intézmény eltörlésének nem volt, s nem is lehet barátja. A kézbesitési eljárást azonban szabályozandónak véli. A miniszteri javaslat szerint „a kézbesitéssel kizárólag és kötelezőleg a községek magasabb miveltségü hivatalnokai bizatnak meg. Ilyenek: kis községekben a körjegyzők, nagy községekben a községi jegyzők; városokban a városi jegyzők vagy külön e czélra rendelt hites kézbesitők“.

Ez intézkedés nehány nagyobb városra a kézbesitő hivatalnokok felállitásával némi terhet ró: kétségtelen. De e teher nagyságban nem is hasonlitható ahhoz, melyet a lakosságnak mai nap a dij kézbesitéssel viselnie kell, s nem hasonlitható ahhoz sem, melyet a nagyobb városok akkor, mikor a helyi igazságszolgáltatást saját költségükön tartották fenn, viselni kötelesek, vagy önként ajánlkoztak. E terhek a biróságok rendezésével megszüntek, s ha most e városoktól a közjó, különösen saját polgáraik jólléte nevében némi jelentéktelen áldozat követeltetnék, ezt perhorrescálni csakugyan nem tartaná illdomosnak.

Az „Ellenőr“ azt mondja, hogy a ki azt tartja, hogy nincs szükség conservativ pártszervezetre, annak hiányzik kellő érzéke az alkotmányos önkormányzat parlamenti rendszerének üdvös müködhetésére igényelt tényezők iránt. Ha Sennyey elhatározza magát arra, hogy szervezi a conservativ pártot, tudni fogja, hogy az aristokratia melyik részére számithat s ott van rendelkezésére az egész clericalis elem és befolyás. Ez elemet a Sennyey vezérlete alatt fegyelmezve nyereségnek tartja. A conservativ párt megalakulására nem tud egyszerübb, gyorsabb és természetesebb utat, mint azt, hogy a jobboldal fogadja el vezére gyanánt br. Sennyey Pált, kinek nagy eszére és államférfiui müveltségére büszke lehetne.

KÜLFÖLD.

Kolozsvártt, 1875. jan. 9-én

A külföldi lapok roppant tömegben közölnek a legujabb spanyol eseményekre vonatkozó hireket. Tudvalevőleg Murviedróban, a régi Saguntban tüzte ki Martinez Campos a lázadás zászlaját. A madridi kormánynak fogalma sem volt a pronunciamento jelentőségéről; azt hitte, hogy kisszerü zendülés, minő soha sem volt ritkaság a spanyol hadseregben. A kormány rögtön egy manifestatiot bocsátott ki a katonasághoz, melyben elitéli Campos és Joveltár tábornokokat, kik Alfons mellett fellázadtak.

E manifestumot az összes miniszterek aláirták s ezzel kitüntették, hogy nincs részük az összeesküvésben. Körülbelül bizonyos, hogy Serano maga sem tudott a készülődő eseményekről. A kormány Serranot kérve kérte, hogy siessen Madridba, de ő ezt felelte, hogy csatára készül; később az sürgönyözte, hogy az északi hadsereg is kész a pronunciamentohoz csatlakozni. Erre a magukra maradt miniszterek iparkodtak a bajt elháritani. Serrano Bedoya hadügyminiszter sorra járta a laktanyákat s a főbb tisztekkel értekezett. A tüzér- és mérnök-tisztek nem akartak don Alfonzo ellen küzdeni.

Ily körülmények közt megtették azt, a mit tehettek; tiltakoztak az erőszak ellen s ezzel leléptek az események szinpadáról. Madrid főkapitánya Primo de Rivera XII. Alfonzot királynak kiáltotta ki s a part vezetőit, kik közül többeket a börtönből kellett kiszabaditani, magához hivta értekezletre. Még decz. 30-án éjfél előtt megalakult az uj kormány. A radicalisok s köztársaságiak kezdetben fegyverrel akartak ellenállani, de a katonaság oly erélyesen támogatta a lázadást, hogy ellenállásra nem lehetett gondolni. [illegible] tokat küldött az élénke[illegible] mos épületet kivilágitottak. A vidéki nagy városokból kedvező hirek érkeztek; az északi hadsereg csatlakozott az uj kormányhoz s több előkelő hazafi, ki eddig ellensége volt az Alfonzismusnak, a közbéke érdekében, késznek nyilatkozott az uj kormányt támogatni. Ezek közé tartoznak Pavia tábornok, Topete tengernagy, Zorilla Markos, sőt állitólag Castelar is. Ezzel az Alfonzismus teljes diadalt aratott.

Alfonz király 6 án este távozott Párisból, hol a többek közt Decazes herczeg, a portugal követ s Rothschild báró meglátogatták. A nápolyi exkirály is meglátogatta őt s megigérte, hogy fel fogja szólitani fivéreit, kik don Carlos táborában vannak, hogy onnan távozzanak. Mint a „Vaterland“ jelenti, don Carlos az alfonzista pronunciamento hirére eddigi hadi tervét oda módositotta, hogy a bask-navarrai herczeg Burgos ellen, az aragoniai és valencziai hadsereg Dorregaray vezetése alatt Madrid ellen vonuljon. Reméljük azonban, hogy egyik sem fog rendeltetése helyére érni.

A mi a hatalmak elismerését illeti, erről csak akkor lehet szó, ha Alfonz király maga alakitja meg kormányát Madridban s ezt notificálja a külállamoknak. A német orosz s más hivatalos lapok mind olyan nyilatkozatokat közölnek, melyek a nemzetközi elismerést közel kilátásba helyezik. Ausztria-Magyarország e kérdésben egyetértően fog az északi hatalmakkal eljárni.

Köszönetnyilvánitás

Jakab Elek levéltárigazgató urnak*)

Tisztelt országos levéltárigazgató ur!

Nagyrabecsült hazánkfia!

A székely történeti pályadijalap permanens ügyintéző bizottsága, megbizatásából folyó legszebb kötelességét teljesiti, midőn az 1874. ápril 7-dikén tartott országos értekezlet határozata következtében, a székelynemzet s egyszersmind a tudomány nevében ünnepélyes köszönetét nyilvánitja önnek azon hazafias, lelkes és fáradhatlan ügybuzgalmáért, melylyel a székely nemzet történetének megirását inditványozta, az e czélra vezető útat kijelölte, mint első adakozó, a pályadij-alap megteremtését kezdeményezte és az alapgyüjtés ügyének kezébe vételével, irói népszerü nevének tekintélye alatt, nagyszámu hirlapi czikkei, s tömérdek levelezése által: munka, idő és pénzáldozattal másfél év leforgása alatt azt a siker azon fokára juttatá, hogy az egybehivott országos értekezletnek a megteremtett pénz alapból már csak a munka megirására nézve kellett rendelkeznie.

„Dulce et decorum est pro patria mori“ — a hervadhatlan babérú latinköltő e magasztos szavai, noha rendesen velök szokták a hazafiság netovábbjának eszméjét jellemezni, mégis csak egyoldalulag, sőt tán éppen könnyebb oldaláról mutatják bé az igaz hazafit. Élni a hazáért, az az dolgozni, fáradni, áldozni, önmagát és személyes érdekeit nagylelküen megtagadni és ha kell, anyagilag és szellemileg szenvedni is a haza és nemzete javáért, dicsőségéért, szabadságáért és önállóságáért: ez az a nehezebb feladata a valódi hazafinak, a mely annál érdemesebb az avatottak elismerésére, mentől gyakrabban arat a nagy tömegnél csak félre ismerést és rágalmat önfeláldozó munkásságáért.

Ön tisztelt hazánkfia! élet-feladatául a valódi hazafiság utóbb emlitett göröngyösebb pályáját választá. Egész élete, kivivott társadalmi hirneve, tekintélye, közhivatalnoki pályája s tudományos irodalmi munkássága: egy ilyen hazafi hiven rajzolt képét tüntetik fel. Ön tett, dolgozott, tehetségei felett áldozott, sőt türt s szenvedett is hazája s nemzete ügyeiért; tettekkel mutatta meg, hogy lelkében a közügyek iránt mindég példás érdeklődés honolt és a magasztos önmegtagadásnak nem egyszer adta a legfényesebb bizonyitékait.

Hazafias cselekedetekben és érdemekben gazdag életének azonban mintegy koronája a székely nemzet történetének megirására nézve tett inditványa és annak sikerre juttatása; mert hogy ez inditványát időszerünek ismerte, helyeselte s felkarota a nemzet jobbrésze, üdvözölte a hazai sajtó s pénzbeli áldozattal létesiteni segite te közel 5000 adakozó egyenesen és kirekesztőleg az Ön érdeme.

Az Ön gondolata valóságos aranynak bizonyult, mert ez, és nem a példaadás nemes szándékával a szent czélra áldozott első aranya lett az a szilárd pont, a mely köré gyült a hazafiság vonzereje által a gazdag pályadij biztositója a székely nemzet történelem-könyve létrejövetelének, tehát oly nemzeti kincs megteremtésének, a melynek becsét és értékét aranyban nem lehet kifejezni.

Ön — mint igaz székely — ismerve az életképes székely nemzet hazánk keleti határ bérczei közt ezer éven át betöltött nagyszerü missióját, — daczára a jelen idők sulyos anyai körülményeinek — erős akarattal és lelkes ügybuzgalommal fogott a vállalathoz és a kivivott eredmény hasonlitható egy kicsiny sereg által aratott fényes győzelemhez, mert első fellépéskor vajhmi kevesen voltak azok, a kik felismerve felszólalásában az igaz hazafi önzetlen tö-[illegible] nélkül lettek az ügy pár-

Apró puskatűz.

Asboth János szélesebb körben olvasott röpirata, azt igyekszik bebizonyitani: hogy a liberalismus nem absolut jó, nem általános panacea; hogy minálunk csak cum grano salis alkalmazva lehetnek üdvös eredményei; hogy a magyar állam válságos helyzetbe jutását a tulzott liberalismusnak köszönhetjük. Ha igaz ez állitás — már pedig bizonyitó érvei, nézetünk szerint nem minden alapnélküliek — akkor szomoru kilátás nyilik előnkbe jövőnket illetőleg, azon esetben, ha a bekövetkezendő választások baloldali többségü parlamentet eredményeznének. Mert ha még a jobboldal liberalismusa is az örvény szélére juttatta a magyar-államot: a baloldal sokkal nagyobbmérvü liberalismusa magába az örvénybe fogná azt belezüditani. Ez az Asboth könyvének a legnevezetesebb corolloariuma.

* * *

Biztos magánhir után arról értesülünk: hogy br Bánffy Dezső ujra fellép követjelöltül Belsőszolnokmegyében és hogy közreadandó programmjában a kiegyezési törvény sérthetlenségét fogja mindenek fölött hangsulyozni. Tehát a nemes báró megszünt a zizyphusi követ tovább hengergetni. Nem igy cselekesznek az udvarhelyi „Baloldal“ vezérférfiai. Ők ásot és kapát adnak a székelynép kezébe, hogy azzal a kiegyezést alapjaiban felforgassák. Fog-e a székelynép szavaikra hallgatni? ezt alig tehetjük föl; nem hisszük, hogy épen most elhagyná józansága. Mi azon reményben ringatjuk magunkat, hogy midőn e férfiak vezéri jutalmukat fogják kérni a hazától, ismétlődni fog azon jelenet, melynek a forradalom volt szinhelye. A gombamódra szaporodó pléhgalléros őrnagyok egyike ugyanis azzal állott be Dusek pénzügyérhez: hogy havi gázsija fölvételéért jött, mire a pénzügyér azt a közönségesen ismert választ adta: „küldjen ön csak egy szál káplárt azon zászlóaljból, melynek ön parancsnoka: s azonnal kiszolgáltaton a havi illetőséget.“ Az udvarhelyi „Baloldal“ vezéreinek, sem hisszük, hogy lehessen valaha zászlóalja.

* * *

Egy női garderob mellett állongáltam, belsejéből keserves nyögés hallszott ki. Figyelmes levék, s következőleg hallám panaszolkodni az uszályt: „korunkat a civilisatio korának mondják. Van is ebben valami, hiszen az orr és fül megcsonkitása kiment divatból, a miveltebb államokban még a botbüntetés is el van törölve. Csak rólam felejtkezett meg a miveltebb jelenkor, épen azon szenvedéseket és megaláztatást méri reám, melyet Zach klárára szabott volt a sötét századok durvasága. S mekkora különbség az én és az ő szenvedései közt! A nemes szüz megvonczoltatván, ártatlan vérével pirosra festette a földgöröngyeit és köveit: ezzel ellenkezőleg engem az utczák szemete bepiszkol, sara beszennyez; borzadok magamra tekinteni, midőn csak egy rövid séta után is hazakerülök. Zách Klára egy büszke ménhez volt kötözve, a mint áldozatát tovaragadta, sörénye büszken lengett a szélben: én egy városi libácska után vonszoltatva szenvedem a megaláztatást.“ Igy panaszkodott az uszály. Hölgyeim! a civilisatio nevében kegyelmezzenek az uszálynak.

* * *

Ö. Segitsen ön barátom gyenge emlékező tehetségemen, mondja meg nekem: hogy ott volt-e Bartha Miklós képviselő ur a honatyák közt, midőn hazai parlamentünk a botbüntetés eltörléséről szóló törvényczikket hozta?

Én. Nem hiszem, hogy ott lett volna, mert akkor nem volna eltörölve ez a musculus-erősitő intézmény. Bartha Miklós ur még fiatal ember, hajfürtei közt későn fog „megjelenni a dér, az első ősz szál, de azért az ő ideálja: „Deres.“

MÜVÉSZET.

Szathmáry P. Károly képei.

(Kiállitvák a „nőegylet“ javára a középutczai Adler-házban)

(Folytatása és vége.)

Alig lépünk be az ezen alkalomra igen szük helyiségben felállitott képsarokba, rögtön nehány mellkép és köztük egy nehány olyan ugynevezett originalis magyar alak ragadja meg figyelmünket, minőnek csak az életben lehetne feltalálni párját Ott a „szegedi pór“, tőről metszett ázsiai magyar alak a hét vezérek, vagy ezek egyikének igaz magyar közvitézétől származhatott; jellemző ránczokkal barázdált piros arczán csakhogy nem üt ki a zsir; mogorva, engesztelhetlen nézése van, fogadhatnál reá, hogy szélsőbaloldali. Habozás nélkül ki merjük mondani, hogy az egész gyüjteménynek ez a fénycsillaga, kár, hogy Szathmáry képei nem ismeretesek hazánkban szélesebb körben; ez alak bizonyára mindenütt bámulatot keltene.

Nem marad el eredetiségben a most emlitett mellett a szolnoki pór s a kanász sem, páriás furfangosság ül arczukon s fürkésző tekintettel néznek reád, jó magyarok ők is, de a bevándorlott ősök valamely más ágából, mint az előbbi.

Mellettük több, inkább népismei tekintetben érdekes mellkép található: a bukoresti nő szép román typus, finomabbul is van kidolgozva, mint a többiek, de hiányzik belőle az élet; keveset mond a fót fiu is; az arabs főnököt jó megnézni, hogy tudjuk, mint néz ki, hasonlóan vagyunk a mákonyevővel; a balatoni leánynak pedig vagy a természet vagy a festő vétette el arczát, mert se nem jó, se nem különös.

Betérve a képpel zsufolt nagyobb terembe, első sorban a Vizi Endre ur szolgálatában levő toroczkai leány arczképe vonja magára figyelmünket, a legnagyobb kép a teremben, a müvész csak a közel napokban itt Kolozsvártt készitette; egyike legszebb alkotásának; gazdag s mégis harmonikus szinekben pompázik, tartása nemes, arcza gondosan kidolgozott, megnyerő majdnem a bájossal határos (természetesen szebb mint a modell) egyetlen hibája, a mi azonban a többiekkel is közös, hogy nincs arczszinében elég melegség, nem falusi leány, hanem házban nevelt kényes kisasszony; ragyogó szép, de csinált virág.

Szerfelett hosszura nyulna szemlénk, ha minden egyes képet, mi ezután következik birálat alá vennénk, legyen elég csak a főbbeket kiemelnünk közülük. Különben is nehány olyan képre is találunk itt, melyekre talán a müvész sem kivánt kellő gondot forditani vagy egészen kidolgozni. Ezen képek egy részénél csak általánosságban jegyezzük meg, legnagyobb hibájuk a tarkaság, nincs eléggé egybeolvasztva bennük a szin s ezeknek tarka sokasága megzavarja az összhangot vagy a fekete körvonalak nincs eléggé fedve s plasticitás hiányában megrontja a hatást. Ilyenek az „Argis völgy“ kiemelkedő főbb alakok hiányában a „a [illegible]si ősök vására“ a „bukoresti piacz“ némileg a „Bucsecs hegye.“

E képek azonban aránytalanul csekély számot képviselnek a többi igen jól sikerült dolgozatok mellett.

Ezek közt van például a „Duna Ismailnél“ egy sok költőiséggel festett táj; a megszélesedett Duna leptén hömpölyög a siktérin egy pár nagy hajó hasitja hátát, a sással benőtt part a vad madarak állandó tanyája. A kép dus szinezete jó benyomást tesz a nézőre; nekünk hibásoknak tüntek fel az előtérbe elhelyezett pelikánok, más előtárgyhoz nem mérhetvén viszonyitni őket, szerfelett nagyoknak látszanak.

A „buseni vásár“ igen jól csoportositott sikerült kép. Az előtérben egy furfangos arczu hosszuruhás oláhpap vagy talán örmény keskedő egy csomó fakanállal kezében lép elő. Háta megett két ittas oláh karonfogva borkázik; a mámor és vig kedv hű kinyomata ül arczukon.

Nem messze tőlük jó módu ökörfogat halad s e mellett egy daliás termetü fiatal legény, követve egy agg, görnyedező öregtől. A háttérben árusok és pálinkázók serge, sátrak felettök, ködös, füstös vásári légkör. A szinekben összhang, az alakok választásában tapintat s a kivitelben valódi müvészet tükröződik vissza. Hasonló becscsel bir a „hazatérés a buzeni vásárból“, mely egyebek közt gyönyörü alkonti égével is kitünik s mellé sorozhatjuk a bukaresti baromvásárt is.

A „bukuresti szabad fürdőhely“ alakjai s háttere igen sikerült, de a viz már kevésbé bir a természetesség jellegével.

A „magurermi kápolna“ Bukorestben egy eleven szinezetü, kedves idylli kép.

A „czigányok“-ban igen kevés a költőiség; a csoportozat össze van szoritva; az [illegible]romba termetü s aránytalanul nagy fejü czigány elől inkább visszataszitó, a mellette lő jobb nőnek csak arczára van kellő gond forditva; a háttérben egy megnyerő női termet tünik elő, de a mellékalakok ismét elhibázottak.

A „turpateli nőkolostor“ nő alakjai kivétel nélkül élettelennek és mesterkélten csoportositvák.

A „Herczeg megérkezése Turnu Severin“ egyike a csarnok gyöngyeinek. Eleven szines, szerencsés csoportositás jellemzik a képet, csupán a baloldalon két öreg aránytalan nagyjével zavarja az összbenyomást.

„Bukorest“ távrajza szintén becses mű-darab.

A népviseletek közt igen sok megragadó, gyönyörü képre találunk. A „bánáti románény“ egy ábrándos szőke teremtés, maga a megtestesült szelidség. A „duna melléki leány“ sziklán ül a forrás mellett, alkonyra hajlik az ég s ő kékszemével elandalodva néz a távolba, feledve vizes kártyáját, melyet már csordultig töltött a forrás.

Az „argisi viselet“ szép csopoztozat, de a lányok halott halvány arczczal hallgatják az előttök ülő ifjut. A „Postillon kocsisok“ ruházatukért érdemelnek figyelmet. A „Callterek“ ünnepies szinézetü, a tárgyhoz illő háttérrel birnak; a két első azonban mintha fényképezésre volna kiállitva.

A „szövő románnők“ egy igen jól kidolgozott megragadó mü. Elől egy szőke nő ül a szövő széken, szelid ábrándos kifejezéssel, s[illegible]sé azonban elhibázott, előrenyuló alsó arcz-

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.

mellette egy megnyerő barna női alak s a háttérben s itén két más, illő homályba helyezett alak.

Eg nehány kitünően kidolgozott romániai épitzeti különösség érdemel még elismerő emlité.

A ni pedig általánosságban Szathmáry P. Káro tájképfestészetét illeti, nem hallgathajuk e hogy a viz és fa ábrázolásában egyátalán nn mondható szerencsésnek. A tájképfestésben tudvelevőleg három elem: a viz, fa és felhő gényel legtöbb müvészi erőt, a felhő és viz, rvel alig, vagy épen nem áll meg a hü másra és a fának másolása pedig apró összetétenél fogva roppant nehézséggel jár. A viz ábrálása kivétel nélkül nem sikerül Sz. K.-nak; a fa már inkább, a felhők ábrázolásában, nhány saharai eget leszámitva, valóságos mester.

* * *

It időző müvész hazánkfia azonban nem csak a müvészet, hanem a jótékonyság terén is érdemelt szerzett magának, holnap lesz tizedik teh utolsó napja, hogy képei a nőegylet részére nnak kiállitva s ezenfelül egy becses müdaraht ajánlott fel kisorsolás végett az egyletnek.

Anljuk, használja fel mindenki az alkalmat e nagybecsü képtár megtekintésére, igyekezk finomitni izlését, legalább jótékonyságbó.

A „KELET" magán-távirata.

Feladatott Buda Pesten jan. 9. 10. ó. 30 p. d. e.
Érkezett, jan. 9 10. ó. 25 p. e. d.

A képviselőház ma megállapita napi rendjét. Harmincz-háron honvéd törzstiszt, kik nagyobbára negyvennyolczban szolgáltak, nyugdijaztatott. Királyuk állitólag tavasszal meglátogatja Erdélyt.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, jan. 9. 1875.

— **Hajós János**, városunk országgyülési köte jelenleg körünkben időzik.

— **Scholászter J.** ur tegnapi fellépte „Mrthá"-ban nem remélt sikerrel végződött. A jóindulatu kolozsvári közönség majdnem zafolásig megtöltötte a házat; mindenki segitniszeretett volna a fellépőnek s rokonszenve ostentatióval kisérte szerepének minden sirült mozzanatát. A segitségre azonban nem vt szükség, Sch. J. ur első felléptében valóba vitézül megállotta helyét. Tenor hangja, a int azt már előbb is tudtuk, valóban drága yöngy, melyet azonfelül szabatosan kezel. A igen természetesnek fogja találni mindenki, hogy a ki szinpadon először mutatja be hagját s hozzá még fiatal ember, nem helyezedhetik egyszerre a tökély legmagasabb okára; természetes tehát az is, hogy Scholster ur hangja is még köszörülést igényel, közepső regioban még nem elég erős, játékán nélkülözi a gyakorlottság iskoláját. Ezt zonban nehány év bizonyára meghozza erről kezeskedik az első diadal is. z előadás maga egyébként szintén egyik volt a legkitünőbbeknek. Gerecsnének, Nesztdának, Bodorfinak, Marczelnek nem tudunk külön dicséretet mondani, mert egyenlően egérdemlék azt. Rég nem láttuk annyi kedvl, elevenséggel játszani őket, mint ma; a közönség egészen fel volt villanyozva a darab atása alatt. Valóban napról-napra arról győzünk meg, hogy operánk kezd hiressé váln annyi legalább kétségtelen, hogy a fővároskivételével szél s Magyarországon egyetlen zintársulat sem állja ki a miénkkel a verseyt.

— **Hymen**. Sipos Gábor helyi fiatal ügyvl ma vezeti oltárhoz a bájos Schütz Bella kisasszonyt. Áldást és boldogságot kivánunk e frigyre!

— **A szent-ferenczrendiek** provinciális Simon Jukundián a napokban városunkban irt hivatalos ügyben, innen Szamosujvárra é Deésre utazott a szent ferenczrendi kolostok megvizsgálására.

Az erdélyi gazdák 3-ik vándor gyülésék választmánya a Déván tartott közgyülés hatozata folytán, a képviselőházhoz egy feliratot küld, az 1872-ik évi május 6-iki igazságügyiniszteri rendelet hatályon kivül tételét kérenezve, mint a mely rendelet az erdélyi birtok viszonyokkal, körülményekkel és törvényekkel összeütközik; egyersmind czélszerübb szabályok is ajánltatnak e feliratban. A felirat megkészitésével Pávai Vajnai Elek bizott meg, ki nagy gonddal és fáradsággal, igen alapos szakismerettel irt terjedelmes dolgozat be is adta, s a választmány azt elfogadán, jegyz könyvi kivonatban köszönetét fejezt ki a felirat megirójának.

— **Bátor gyermekek**. Nagy-Szebenben — mint a „Herm. Ztg." irja — e hó 5-én az ottani Teréz árváháznál két magyar gyrek jelentkezett s az igazgató elébe kivántak vezettetni. Egyik körülbelől 11 éves, a másik 8. Az igazgatóval találkozva a nagyobbik testvér elbeszélte, hogy anyjuk, egy maros-ujvári czipész Hermanovszky özvegye, a kinek rajtuk kivül még 6 neveletlen árváról kell gondoskodnia, 70 krt adott kezükbe s arra tanitotta, hogy az országuton haladva, menjenek el Szebenbe, a hol az árváházba az árva gyermekeket beveszik és felnevelik. Ők — a mint mondják — a mult hóban gyalog indultak meg s több napi gyalogolás után M.-Ludas, Nyárádtő, Medgyes és Nagy-Selyken át jutottak el ide. Az utbaeső falukban éjjelre nemesszivü emberek fogadták hajlékukba be és igy az anyjuk által utiköltségül adott 70 krból, minthogy más alkalommal csak kenyeret ettek, 10 krjuk maradt még meg. Az intézet igazgatója, Kolozsi Antal, a ki a növendékek fölvétele folött önállólag nem intézkedhetik, minthogy az intézetre forditott segély csak bizonyos meghatározott összegre terjed, nem vehette be államköltségre, de a humanitas rovására téli időben el sem utasithatta, egyelőre tehát saját költségén az árváházban tartani határozta el. Ha a gyermekek vallomásai igaznak bizonyulnak be, ha Jucho Ferencz maros-ujvári bányatanácsos, a kihez az igazgató fordult, megerősiti azt, ez esetben a két gyermek az intézetbe felvételeért a kormányhoz feliratot küldenek, a minek engedélyezése — a rendkivüli körülményre tekintettel — óhajtandó is.

— **Nagy tüz** volt jan. 6-án a bécsi nyugoti pálya udvaron. Fél négy órakor kezdődött, de a tüzoltók és rendőrök segélye nagyon gyors volt s már 7 órakor a tüz teljesen oltva volt. A kár 25,000 frtra rug. A leégett épület azonban biztositva volt.

— **A főváros veszedelemben**. A szakférfiak legkitünőbbjei szerént a fővárost az 1838-ikinál is nagyobb áradás fenyegeti, a Duna ágya hótorlaszokkal lévén boritva, a mi olvadáskor veszélyt okozhat. A szakértők azt tanácsolják, a városi hatóság szólitsa föl a katonai hatóság geniekarát, hogy a város költségére tegye meg a hótorlaszok szétrombolására szolgáló előintézkedéseket, ezáltal, ha nem is elhárittatván, de mindenesetre kisebbre leszállittatván a veszély lehetősége.

— **XII. Alfonz** spanyol király mult hó utolsó napján levelet intézett Schmerling urhoz, a bécsi Teréziánum igazgatójához. A levélben köszönetet mond az igazgatónak a beléje oltott elvekért, egyszersmind biztositja, hogy a nevezett intézetben tanultakat mindig irányadókul fogja tekinteni.

— **Érdekes** adomát közöl a „Monde illustrés". Egy kis déli városkában egy orvos vitatkozik kereskedő barátjával, ki az orvosokról azt állitotta, hogy — szamarak. A kereskedő beteg lett, hanem az orvos nem ment el meglátogatni s nem is megy — mondá — addig, mig véleményét az orvosok felől meg nem változtatja. Ez igy tartott tiz esztendeig. Egy napon a kereskedő — ki lassan-lassan magához tért — kapuja előtt melegszik a verőfényen s látja orvos barátját elhaladni. — Eh, doctor, jöhetsz már. Megváltoztattam véleményemet. — Annál jobb — válaszolt az orvos — különben nem köszöntöttelek volna. Igen, megváltoztattam nézeteimet, egészen megváltoztattam; ezelőtt azt mondtam, hogy az orvosok mind szamarak. — Nem volt igazam, — elismerem; a betegek szamarak mind. — Hogy hogy? — Mert ha nem volnának szamarak, nem küldenének orvosért.

— **Fölemelt szivarárak**. A pénzügyminiszterium a következő hirdetményt teszi közzé: A valódi havannaszivar-különlegességek több nemének ára 1875. évi jan. hó 1-ével fölemeltetvén, ezen nappal a valódi havannaszivar-különlegességek uj árszabálya lép életbe. Felemeltetik továbbá szintén 1875. évi január hó 1-étől kezdve a dohány-és szivarkülönlegességek árszabályában a „pipadohányok" 9. 10. és 11. tételei alatt előforduló nemek eladási ára és pedig: a finom török pursicsáné 1 vámfontnyi csomagért 3 frtra, s 2 latnyi csomagocskáért 22 krra; a finom baffráé 1 vámfontnyi csomagért 2 frt 60 krra, s 2 latnyi csomagocskáért 21 krra, — végre a finom samsoné 1 vámfontnyi csomagért szintén 2 frt 60 krra, s 2 latnyi csomagocskáért 21 krra.

— **Ledru-Rollin** temetése 4-én ment végbe Párisban s nagyszerü köztársasági manifestatió jellemét viselte magán. Noha a rendőrség parancsolta, hogy a holtestet vasuton szállitsák a Pére-Lachaiseba, mégis óriási néptömeg gyült össze s adta meg a végtiszteletet az elhalt néptribunnak. Ledru-Rollin képviselő volt ugyan, de minthogy polgári szertartás szerint temették el, a temetésen sem a szokásos diszkatonaság, sem a nemzetgyülés küldöttsége nem volt jelen.

— **A porosz egyházi** törvényszék Martin zaderborni püspököt 5-dikén hivatalvesztésre itélte. Minthogy vádlott nem jelent meg, a tárgyalás igen egyszerü volt. Irgahn főállamügyész mondá a vádbeszédet s a törvényszék félórai tanácskozás után kihirdette az itéletet.

— **Pest, Phylloxera és — Jakob Kohn New-Yorkban**. Amerika a reclamok hazája. Ott tudják, hogy kell valamit ügyesen furfanggal forgalomba hozni. Az oceánon túl, a versbe szedett hirdetések nagy szerepet játszanak. Egy new-yorki lapban a következőket olvassuk:

Pest-Budáról az a hir jött
Rosz szüret volt az idén,
Megette a Phlloxera
Ott a szőlőt levelén.
Drága lesz a jó magyar bor,
Olvashatjuk már is itt,
Alig lesz, ki megfizethet
Egy pohárka Jókait.
Jakob Kohn azonban mindezt
Kézdörzsölve neveti,
Tudja, hogy e tűzitalból

a Broomestreeten 386. szám alatt, hatalmas pincéjében van még egy kis készlete, melyből a szokott szolid áron ma is egész készséggel szolgál vevőinek.

CSARNOK.

A nőkről.

Két nő heti vásárt csinál.
Angol közmondás.

Három nő országos vásárt csinál.
Franczia közmondás.

A nők megtanultak sirni, hogy jobban ámithassanak.
Publius Syrus.

A nőknek ugy hizeleghetsz, ha oly erényeket és hibákat tulajdonitsz neki, melyek nincsenek meg benne.
La vie parisienne.

Miért szeretik inkább a család-apák, ha fiok van, mintha leányok? Mert a fiok már 15 éves korukban ide-oda futnak, sürögnek, ellenben a leányok gyakran 30 éves korukban is ülve maradnak.
Saphir.

A nőknek egész életökben várniok kell, hogy szerelemre felkérjék, miként a szalonban szokták fölkérni tánczra.
Karr Alfonz.

Ha igy szól a nő: „távozz"! akkor eredj gyorsan; ha kér, hogy menyj el, ugy maradj minden áron.
La vie parisienne.

A legtöbb nő, ha piperézi magát, nem férjének, nem is imádójának akar tetszeni; toilette-je az az oltár, melyen a görögök ismeretlen istennek szoktak áldozni.
Karr Alfonz.

A nőknek midőn széptevőikre bizonyos kisebb titkokat biznak, rendesen az a czéljok, hogy nagyobb titkokat rejtsenek el.
Rochebruha.

Minden nő azt tartja a legszebb, legszellemesebb beszédnek, ha saját nevét hevesen ejtik ki.
Nestroy.

A legtöbb nő talányhoz hasonlit: csak addig érdekel, mig meg fejtettük; de ha a megoldását ismerjük, megszünik tetszeni.
J. J. Rouseau.

Azt kérded, miért nem veszek feleségül gazdag nőt? Mert nem akarok a nőm feleségе lenni. Férfi és nő csak akkor egyenlők, ha a férfi magasabbra áll.
Martial.

Ugy vagyunk a nőkkel, mint a szenvedélyekkel; soha sem szününk meg reájok panaszkodni s mindig hozzájuk térünk vissza.
J uy.

Midőn férfi és nő összeházasodott, bevégződik regényök s történelmök kezdődik.
Rochrebrune.

Érdekesebb a nőnek az a regény, melyet maga csinál, annál, a melyet csak olvas.
Gautier Theophil.

A nők között azonnal megszünik a barátság, mihelyt a vetélytársnőség elkezdődik.
P. J. Stahl.

Ha a szem „igen-"t mond, a száj „nemet", akkor hallgass a szemre.
Stahl.

A nők nem képesek oly messze látni, mint a férfiak, de a mit meglátnak, gyorsabban látják meg.
Bückle.

A nőknek nagyobb fájdalmaik vannak azoknál, mint a melyek sirásra fakasztják.
Jean Paul.

— **Könyv-szemle.** A magyar és német-irodalom legújabb termékeiből megérkeztek Stein János erd. muzeum-egyleti könyvkereskedésébe Kolozsvárt: Dr. Fraknói, a magyar országgyülések története I kötet 2 frt 80 kr. — Dr. Thomé, az állattan kézikönyve 3 frt. — Dr. Thomé, a növényország tankönyve 2 frt 50 kr. — Thomé, az ember testének szerkezete és élete 1 frt. — Visontay, Europa összehasonlitó földrajza 2 frt 80 kr. — Kéti, miként emelhetjük gazdaságunk jövedelmét? 50 kr. — Dr. Perlaky, a szőlőmivelés kátéja, 11 fametszettel 50 kr. — Dr. Perlaki, népszerü szőlészeti és borászati kézikönyv 1 frt 50 kr. — Bernstein, a természet könyve. I. és II. füzet, füzetenkint 50 kr. — Fejes, egyházi beszédek I. füzet 2 frt. — Gyöngyösy, protestáns egyh. szónoklatok. I. kötet 1 frt 80 kr. — Péterfi, egyházi szent beszédek 5-ik és 6-ik füzet, füzetenkint 1 frt. — Br. Eötvös József beszédei, második füzet 1 frt, — Dr. Soltész, a füvészet alapvonalai 1 frt 50 kr. — Stewart Balfour, a természettan elemei 150 ábrával 3 frt. — Szabó Ign. a légi népszerü légtünettan 1 frt 50 kr. — Szász Béla, a kandalló előtt. Kötve 1 frt 60 kr. — Wohl Stefanie, regék. Kötve 2 frt. — Ferry, a cserkész. Amerikai elbeszélés 2 kötetben, kötve 3 frt 20 kr. — Szmrecsányi, önálló vámterület és védvám 80 kr. — Vérne, három orosz és három angolkalandjai 2 frt. — Thaly, Adalékok a Thököly- és Rákoczi kor irodalomtörténetéhez. Jutányos kiadás 2 kötetben. 3 frt. — Vámbéry, Bokkhara története. Uj jutányos kiadás 2 kötetben 2 frt. — Scott, a Lammermoori menyasszony. (Lucia.) 2 frt. — Konek, magyar birodalom statisztikai kézikönyve. III. füzet, füzetenkint 1 frt. — Dr. Bozóky, a római jog pandektáinak kézikönyve. 4 frt 50 kr. — Buckle H. Anglia müvelődésének története. IV-ik kötet. 1 frt. — Dr. Weisz, a külső- és belvilág érzékelhető és észlelhető létjelenségei. 8 fametszet el. 2 frt 80 kr. — Dewall, a nagyvilági hölgy. 2 kötet 2 frt. — Montépin, a jósnő. 3 kötet 3 frt. — Féval, a véres kincs. Regény. 1 frt 60 kr. — Csengery, történetirók és a történetirás. 2 frt 40 kr. — Toldy, Livia. Szinmü 3 felvonásban. 80 kr. Szigligeti, a dráma és válfajai. 3 frt. — Ábrányi, elméleti és gyakorlati összhangzattan. I. kötet. 2 frt. — Dr. Apáthy, a magyar váltótörvénykönyv tervezete 1 frt.

— Külp, die Schule des Physikers. 7 fl. 20 kr. — Vogel, die chemischen Wirkungen des Lichts und die Photografie. 4 fl 20 kr. — Stöckhardt, die Schule der Chemie. 4 fl 20 kr. — Neus Handwörterbuch der Chemie. Mit zahlreichen Holzschnitten 18 fl 72 kr. — Schlipf's Handbuch der Landwirtschaft. 3 fl 60 kr. Wredows Gartenfreund. 14-te Auflage. 3 fl 60 kr. — Rhode, die Schweinezucht. Mit zahlreichen Holzschnitten. 5 fl 40 kr. — Babo, der Weinbau. 3 fl 60 kr, Winkler, Vorträge über Brückenbau. I. Heft. Mit 130 Holzschnitten. 5 fl. — Liebig, die Chemie in ihrer Anwendung auf Agricultur und Physiologie. 3 fl 60 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Az aratás és a penzügyi válság.

II.

(Folyt. és vége.)

Bárhová tekintsünk, mostanig sehol sem láthatjuk az 1874-ki bőtermés üdvhozó következményeit, azok ma még csak phantomok, de koránt sem valóságok. És ez a dolgok természetes menetéből foly, a melyet perczig sem vonhatott az kétségbe, a ki nem közhelyeken mozóg, hanem pontos statistikai taglalását kisérti meg azon befolyásnak, a melyet a termés a jelenkor civilizált államainak jólétére gyakorol. A positiv számok hatalma arra vezet, hogy ne értsünk egyet e tekintetben a közvéleménynyel, hanem hogy bébizonyitsuk, miszerint azon képzelődések nagy része, a melyeket az ember magának a termés bősége felől csinálni szokott, vagy merőben téves, vagy legalább tetemesen tulzott. A lefolyt évtized statistikájából bebizonyithatni, hogy illusio egyes évek kedvező vagy kedvezőtlen eredményéből felforgató befolyást következtetni az iparra, kereskedelemre és a pénzpiaczra. Mert a tapasztalat megtanitott, hogy Ausztria-Magyarországon az efféle impulsusok nem oly gyorsan hatnak, miután az aratások közgazdászati és pénzügyi eredményét többnyire csak két-három év mulva észlelhetni. Azon differentiák, a melyek körül az aratások jövedelme forog, minden némi virágzó iparral vagy élénk kereskedelemmel biró országban, sokkal csekélyebb quotáját képezik az összes közjövedelemnek, semhogy egy évi hiány, vagy egyszeri jobb eredmény egy nagy államterület gazdasági állapotában rögtön a vélt intensitást elérhetni. A jövedelmet most oly sokféle alkatrész képezi, hogy azon rést, melyet azok valamelyike nyi va hagy, a többiek csakhamar elfödik; megforditva pedig egyetlen alkatrész nem képes mindazon réseket bedugni a melyeket a többi együttesen nyitva hagyott.

E tünemény előtt állunk ma. Az aratás valóban nem elég erős, hogy mély sebeket egyetlen csapással meggyógyitson, egy üzleti válságot elháritson, a hanyatlott bizalmat fölelevenitse. Ezt csak a kihalt elemek fokonkénti ujjáképződése, a lankadatlan, kitartó takarékosság képes eszközölni. E felfogásukat a tetemes számanyaggal támogathatni: a legközelebbi mult megerősité a statistikai bizonyitási mód helyességét, a ki ellenkezőt akar állitani, ne meritse érveit egy avult irodalom mondattárából, hanem a tények figyelmes szemléléséből. A közjólét érdekében szivesen megczáfolhatnók magunkat.

Oe L.

Táviratí tudósitás a bécsi tőzsdéről.

Jan. 8 án 5% Metalliques 70 — frt. Kamat —. — Nemzeti kölcsön 75 30 % frt 1860. Kölcsön 11.2 —. Bankrészvény 1002 Hitelintézeti részvények 228.— London 110.70 ft. st. Ezüst 104 80 Cs. kir. arany 524 ½ Napoleondor 890.

Urbéri kötvények: Magyarországi 7750. Temesi 77.— Erdélyi 76.— Horvátországi 80.—.

Felelős szerkesztő: **Békésy Károly.**

A közönség köréből.*)

Püspöki angyalfia.

(Folytatás.)

A gondosan őrködő főpásztor emlékezetébe hozza minden rendü és rangu egyházi személyeknek a „szent canonok" szabványait és rendeleteit s a dolog fontosságánál fogva szorosan meghagyja, hogy állásukhoz méltó erényekkel ékeskedve, tisztességes életük és erkölcsi fedhetlenségük által a nép előtt világoskodjanak, kiválóan pedig mostanában, „midőn korunk elvetemültsége odáig megy, hogy az egyháziak becsületét kisebbiteni, lerántani; gyápolni és állására minden módon a gyalázat bélyegét sütni — gyönyörüségének tartja. — Sőt sokan ezen hitközöny és szabadosság tuláradásában egész az apostáziáig ragadtatva, összeütik fejüket s az egyházi rend tiszteletét és méltóságát támadják meg, olyannyira, hogy „az isteni tudományok gyakorlatáért bolondoknak, papságuk miatt nemteleneknek tartanak; pirongatnak, ha jót cselekszünk; gonosztevőknek neveznek, ha lelkiismeretünk szaván járunk s zavargóknak mondanak, ha az igazságot prédikáljuk. És e kárhozatos szabadság némely papokat is kelepczébe tántorit, kik minden apostoli intelmeket s egyházfegyelmi szabályokat megvetve és eldobva — szent hivatásukra hasztalanokká válnak s annak gyalázatára élnek.

Hogy mindezeknek elejét vegyék és az ellenség nyilait megtompitsák, a tridenti szt. zsinat több ide vonatkozó rendeleteit idézi a körlevél s azok megtartását, habár sokaknak nem is tetszenének, szigoruan meghagyja.

Tehát — totus mundus in maligno positus est! Egész világ rosz fát tett a tüzre.

Hogy ez a discriptio tulzott, azt mindenki tisztán látja, ki a világot nem a „M. Állam" szemüvegén vizsgálja.

Lehet, hogy korunk, nem a szentek kora. De csak vissza kell pillantanunk a történelem lapjain a leviharzott századok sötét borzalmas tetteire s azonnal meggyőződünk, hogy nem mi vagyunk tertiások — a moresből.

Régentén az erénynek nagy része szinlelt, fitogtatott, bársonyos és erőszakos volt; most a mi kevés található, az legalább őszinte, tiszta, öntudatos és szabad s ezt a lelkiismeret fölszabaditásának köszönhetjük.

Hajdan a gonoszság vagy elbujt vagy a jámborság szent ruhájában sunnyogott, sompolygott, de létezett; most saját személyes szinében áll elő s ezen botránkoznak meg ártatlankodó arczczal a szörnyülködők.

A mult idők tüzzel, vassal sütötték, vágták a bünt a bünös emberben s még sem tudták gyökeresen kiirtani, — most szabad választást engednek menny és pokol között — s ez az érdem egyenes utja, mert zsandárral hajtani valakit mennybe, az a zsándár érdeme.

Azért ám nincs elzárva az egyház előtt isteni magasztos hivatásának pályája. Lelkesen vitézkedhetik a gonoszság ellen, de csak az ige meggyőző erejével, az erény szelid hatalmával s ez az evangelium valódi fegyvere, csak ennek dicsőséges győzelme.

Egy igaz katholicus.

(Folyt. köv.)

*) E közérdekü felszólalásoknak szánt rovat alatti közleményekért csupán a sajto-hatóság irányában vállal felelősséget a Szerk.

Jelzálog kölcsönöket

A birodalom bármely részében, telekkönyvezett földbirtokra — **daczára a jelenlegi zilált pénzviszonyoknak — 1000 frttól a legmagasabb összegig** a legelőnyösebb módozat mellett törlesztésre gyorsan eszközöl.

A hat. eng. általános

Ipar és kereskedelmi ügynöki iroda

Kolozsvártt, Ovár, bástya utcza 6 szám.

Ugyanott van a **nyitrai gépgyár erdély egyedüli fóraktára,** hol mindennemü gazdasádi gépek kaphatók vagy megrendelhetők.

Nagyobb gepeknél részletfizetések is elfogadtatnak.

(Értekezhetni posta utján, vagy személyesen naponta d- u. 1-tő. 4-ig.)

Nyilttér.

Cohn Laz Sams. urnak Hamburgban e számunkban közölt nyeremény-hirdetése figyelmet érdemel. Ez üzlet tudvaleuőleg a legrégibb és legszerencsésebb; a múlt májusban ismét nála nyerték a főnyereményt, s már azelőtt **360 000, 270,000, 244 000, 183,000, 180,000 156,000** többször 152,000 150,000 90,000, igen gyakran 80,000, 60,000, 48,000, 40,000, 36,000, sat. márkát érő nyereményt fizetett ki, a mi által sok ember gazdag tőkepénzessé lett. Most kevés betéttel ismét nagy tőkét esetleg 375 000 márkát nyerhetni. Terjedelmes összeköttetései folytán e ház bárhol fizeti a nyereményeket, miután tömeges megrendelések várhatók, forduljon mindenki bizalommal **Cohn Láz. Sáms.-hoz Hamburgba,** mert lelkiismeretes és pontos szolgálatot várhat.

Bátorkodunk **Stras és társa uraknak Hamburgban** mai hirdetésére figyelmeztetni azt a legjobban ajánlani.

Erdélyi Múzeum-Egyesület Könyvtár Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.

KÖRLEVÉL.

Van szerencsénk a t. cz. közönséget a következő, a legjutányosabban megszabott őszi árjegyzékünk-e figyelmeztetni; iparkodni fogunk, mint eddig, tisztelt rendes vevőink óhajtásaiknak megfelelni, hogy szilárd és pontos szolgálat alatt további bizalmukat részünkre biztositsuk. A szárazföld legnagyobb gyáraival fennálló összeköttetéseinknél fogva alkalmat nyujtunk (czimednek) szükségleteit gyári áron az első forrásokból fedezhetnie. Czikkeink általában a legjobb minőségüek és három sorozatba osztvák, az első osztályuak 2. minőségüek, a második oszt'lyuak 1. minőségüek, és a harmadik ár a legfinomabb. Kivánságra teljes árjegyzéket és mustradarabokat küldünk ingyen s bérmentve. Megrendelés utánvéttel.

Mély tisztelettel

(423) (9—50)

Die Wiener Cattun-Druckerei-Fabriksniederlage
Wien, Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3.

ÁRJEGYZÉK:

Nyomott áruk.

Saját gyártmány, percalin ingszövetek rőfe 20. 23. 25 kr.
Cosmanosi gyártmány percalin ingszövetek rőfe 25. 30. 35 kr.
Butor-perkal és butor-creton rőfe 30 35 40 kr.
Cosmanosi bőr, hölgy- és gyermek öltönyre rőfe 40. 42. 45 kr.
Mustrával ellátott Brillantine rőfe 30. 35. 40 kr.

Fehér sima gyapot-áru.

Chiffon és ing-schirting rőfe 20. 25. 30 kr.
Fehér Brillantine és atlasz-gradl rőfe 25. 30. 35 kr.
9/8 franczia piquets minden szinben rőfe 40. 50. 60 kr.
4/4 sárga nanking rőfe 20. 25. 30 kr.
4/4 schamo és fehér nanking rőfe 30. 35. 40 kr.

Kendő-áruk.

1 tuczat gyermek batiszt kendő szines sarkokkal 80. 90 kr. 1 frt.
1 tuczat hölgy batiszt kendő beszegve szines sarokkal 1 frt. 1 frt 20 kr. 1 frt 40 kr.
1 tuczat hölgy Jaconet kendő 1 frt 60 kr. 2 frt 50 kr. 3 frt.
1 tuczat uri zsebkendő, beszegve, szines sarokkal 2 frt 40 kr. 3 frt. 3 frt 50 kr.
1 tuczat fehér rumburgi vászonzsebkendő 2. 3. 4 frt.
1 tuczat fehér irlandi vászonzsebkendő 5. 6. 7 frt.
1 tuczat belfasti batist-vászonkendő 8. 9. 10 frt.
1 tuczat belfasti vászonkendő szines sarokkal 5. 6. 7 frt.
1 tuczat foulard és karton fejkendő, saját gyártmány 2. 2.50 3 frt.
1 tuczat foulard és karton fejkendő, cosmanosi gyártmány 3. 3.50. 4 frt.
1 tuczat szines zsebkendő 2. 2 50. 3 frt.
1 darab uri selyem foulard zsebkendő, szines sarokkal a legnjabb 80 kr. 1 frt 20 kr. 1 frt. 50 kr.

Angol sima gyapot-áru.

Fekete és simán festett Orleáns rőfe 40. 50. 60 kr.
Fekete és simán festett Demi-Lüster rőfe 70. 80. 90 kr.
Fekete és simán festett selyem-Lüster rőfe 1 frt. 1.20. 1 frt 50 kr,
Fekete bársony rőfe 80 kr. 1 frt 1 frt. 20 kr.
Fekete Silk-ruha-bársony rőfe 1.60. 1.80. 2 frt.
Szines, csikos ruha-bársony, legujabb, hölgy és gyermek öltözetre rőfe 1 frt 50 kr.

Barchent-áruk.

1 darab 30 rőfös, fehér, kék, mellértes, szines barchent 7/8, 6. 7. 8 frt.
1 darab 30 rőfös, fehér, kék, mellértes, szines barchent 4/4, 7. 8, 9 frt.
1 darab 30 rőfös fehér, kék mellértes, szines barchent 9/8, 10. 11. 12 frt.
1 darab zsinoros vagy piquet Barchent 7/8 széles 8. 9. 10 frt.
1 darab zsinoros vagy piquet barchent 4/4 széles 9. 10. 12 frt.
1 darab zsinoros vagy piquet barchent 9/8 széles 10. 12. 15 frt,
1 rőf legfin. Wattmol barchent 40 kr.
Hölgy piqué-szoknyák darabja 2.50. 3.50. 4.50 kr.
Gyermek piqué-takarók, fehér vagy szines, darabja 1 frt 1 frt 20, 1 50 kr.

Sima vászon-áruk.

4/4 30 rőfös fonalvászon, darabja 6. 7. 8 frt.
9/8 30 rőfös fonalvaszon darabja 8. 9. 10 frt.
4/4 30 rőfös mosott szék-creas vászon darabja 7. 8. 10 frt.
9/8 30 rőfös mosott szék-creas-vászon darabja 8. 10. 12 frt.
9/8 50 rőfös belfasti szövés, darabja 12. 15. 18 frt
9/8 50 rőfös hollandi vászon darabja, 16 20. 25 frt.
9/8 54 rőfös rumburgi vászon uri gatyára darabja 20. 25 30 frt.
9/8 54 rőfös rumburgi vászon női ingre, darabja 30. 35. 40 ft.
9/8 54 rőfös rumburgi vászon uri ingre darabja 40 50. 60 frt.
Az összes szövetek kizárólag **May és Holfeld** gyártmánya,
Ágylepedők varrás nélkül darabja 3. 3 50. 4 frt.

Damast-áruk.

Fehér garnit. rák félvászon damastból

6 szem.	12 szem.	18 szem.	24 szem.
4 frt.	7 frt.	10 frt	14 frt.

Fehér garn. tiszta-vászon Jaquardból

6 szem.	12 szem.	18 szem.	24 szem.
5 frt.	9 frt	14 frt	24 frt

Fehér garnit. tiszta-vászon damastból

6 szem.	12 szem.	18 szem.	24 szem.
7 frt	12 frt	18 frt	24 frt.

1 tuczat szines csemege-asztalkendők 2. 3. 4 frt.
1 tuczat fehér csemege-asztalkendők 2. 3. 4 frt.
Damast törülközők, rőfe 25. 30. 35 kr.
Tisztavászon törülközők tucz. 4. 6. 7 frt.
„ asztalkendők tucz. 4. 6. 7 frt.
8/4 1 darab szines kávé abrosz 80 kr.
Tiszta vászon abroszok 8/4 széles 2, 2.50. 3 frt.
„ „ „ 12/4 széles 3. 4.50. 6 frt.
„ „ „ 18/4 széles 4. 5 50. 7.50 kr.
„ „ „ 24/4 széles 6. 8. 10 frt.

Tiszta vászon garniturák.

6 személyre	12 személyre.
4 frt.	8 frt.

1 garnitura paplan, 2 ágy- és 1 asztaltakaró 10. 12. 14 ft.

Megrendeléseknél **kérjük** kinyilatkoztatni, ha a 2., 1. vagy legfinomabb kivántatik-e? Egész felszerelésnél vagy nagyobb vásárlásnál árengedmény. Czimre pontosan ügyelendő. Igy: **Nur Ruprechtsplatz Nr. 3. rückwärts der Ruprechtskirche, vis-à-vis dem Eingang zue Sakristei.**

Kérjük ezt az árjegyzéket megtartani, mintán ez csak ritkán jelenik meg.

A következő **különlegességek** kedvező bevásárlása folytán képesek vagyunk azokat rendkivül olcsó árban

végeladhatni.

Tisztelettel **a bécsi Karton nyomtató gyár raktára, Stadt, Ruprechtsplatz 3**

Árjegyzék:

1 tuczet gyermek batiszt-zsebkendő, szines széllel 85 kr.
1 tuczet leánybatiszt-zsebkendő, szines széllel, beszegve 1 frt.
1 tuczet női batiszt-zsebkendő, szines széllel, beszegve 1 frt 30 kr.
1 tuczet női jaconet-zsebkendő, szines széllel 1 ft 60 kr.
1 tuczet férfi-zsebkendő szines széllel, beszegve 2 frt 50 kr. Ugyanaz legfinomabb, elegáns mustrákkal 3 frt.
1 tuczet hölgy-kendő, legfinomabb batisztclair, bármely monogramm betüvel himezve (kézi munka) 80 kr.
1 tuczet fehér lenkendő 2 frt.
1 tuczet angol egészségi dörzsölő-kendő 3 frt. jobb, czélszerübb a szivacsnál.
1 tuczet angol piqué-törölköző 5 frt.
1 tuczet török fürdő-törölköző 9 frt.
1 pár (2 darab) pique-ágyteritő tarka, kék és barna szinben 6 frt.
1 dr. ágyelő, tarka nyirott szőnyegkelme 2 ft 50 kr.
1 dr. ágyelő, nagyobb 3 frt 50 kr.
1 dr, selyem cachenez hölgyeknek 1 frt.
1 dr. selyem cachenez, nagyobb, legfin. 1 frt 50 kr.
1 dr. berlini gyapju cach. férfiaknak 1 frt.
1 dr. ugyanaz legfinomabb 1 frt 50 kr.
1 dr. selyem cachenez férfiaknak 2 frt.
1 dr. ugyanaz legfinomabb 3 és 4 frt.
1 garn. asztalnemü 6 személyre 4 frt 50 kr.
1 garn. asztalnemü 12 személyre 9 frt.

Kivánatra raktárunkról teljes árjegyzékkel szolgálunk s kezeskedünk csak jó árú küldése iránt, kérjük egyúttal czégünk és czimünket jól megjegyezni.

Bécsi Karton-nyomtató-gyár raktára, Stadt, Ruprechtsplatz 3,
csak a templom megett, a sekrestye bejárattal szemben.

Kérjük ez árjegyzék megőrzését, mert csak ritkán tesszük közzé.

(450) (7—*)

Spielwaaren und Gesellschaftsspiele.

Es ist gesorgt für jedes Kind, ob jung oder alt, ob reich oder arm; man findet in Wien kein zweites Geschäft, wo eine derartig mannigfache Auswahl wäre und zu solch billigen Preisen verkauft wird. Verschiedene interessante wissenschaftliche Spiele für die Schuljugend, so auch eine immense Auswahl von neuen interessanten Gesellschaftsspielen für Kinder jedes Alters ꝛc. ꝛc.

Prachtvoll gekleidete Puppen, 1 Stück kr. 30, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.
Ungekleidete Puppen. 1 Stück kr. 10, 20, 30, 40, 50, 80, fl. 1, 2.
Mechanische Luftpuppen mit Stimme, bewegen Kopf, Hände und Füße. 1 St. kr. 70, 90, fl. 1.20.
Lotto- und Tombola-Spiele, zu kr. 20, 30, 50, 80.
Hammer und Glocke, kr. 10, 20, 30.
Domino, kr. 20, 30, 50, 80.
Schach, fein, mit Figuren, fl. 1.30, 1.50, 2.
Kegel, kr. 10, 20, 40, 60, 80.
Geduldspiele, kr. 20, 30, 40, 60, 80, fl. 1.
Baukästen, kr. 20, 40, 60, 80, fl. 1, 1.50, 2.
Kubusspiele, kr. 30, 60, 70, 90, fl. 1.20, 2.
Arbeits-Kassetten, kr. 60, 80, fl. 1, 1.50, 2.
Pianos zu fl. 1.50, 2, 3, 4.
Posaunen, Trompeten, Trommeln, Violinen, Guitarren, Melodiums, Dudelsackpfeifen, Harmonikas, Glockenspiele und andere Instrumente sehr billig.
Spielwaaren für unverständige Kinder, aus Naturholz oder Kautschuk, kr. 15, 25, 30, 50.
Verschiedene Thiere auf Balg, kr. 5, 10, 20 bis fl. 1.
Thiere, ganz natürlich ausgeführt, 50 kr., fl. 1 bis fl. 2.
Andere Spielsachen in 100facher Auswahl, 10 kr. bis fl. 4.
Gesellschaftsspiele von 30, 50 kr. bis fl. 2.
Neueste Bilderbücher für Mädchen, mit oder ohne Text, 1 Stück kr. 10, 15, 25, 45, 65, 80, fl. 1.
Ohne jeden Unterricht können Kinder spielend lesen lernen durch die neuen Lese- und Bilderkästen. 1 Stück fl. 1.
Spielend kann man den Kindern verschiedene Handarbeiten lernen durch die neuen Arbeitsschulen, 1 Stück 80 kr., fl. 1.20, 2, 3.
Globusse, das Stück kr. 50, 80, fl. 1, 1.50, 2.
Laterna magica, genannt Zauber-Laterne, angenehmster Unterhalt für Jung und Alt, 1 Stück mit 12 Bildern kr. 65, 85, fl. 1.50, 2, 3, 4 bis fl. 5.
1 kleines Glas-Instrument, genannt der Wundervogel, durch welches man den Gesang eines jeden Vogels täuschend nachahmen kann; dieses sehr interessante Spielzeug kostet blos 25 kr.
Englische Werkzeugkistel gefüllt mit allen im Hause brauchbaren Werkzeugen, 1 Kistel fl. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, dieselben klein, für Kinder, kr. 24, 35, 60, 80, fl. 1.
Die ausgezeichneten Fröbel'schen Spiele zur Selbstbeschäftigung, in größter Auswahl für Knaben und Mädchen jeden Alters, 1 Spiel 80 kr., fl. 1.50, 2, 2.50, fl. 3, 3.50.
Buchdruckereien, komplet mit Alphabeten und Utensilien, für erwachsene Kinder, kr. 85, fl. 1.20, 1.80, fl. 2.50, 3, 4 bis fl. 5.
Ein nettes Merk- und Häkelbuch mit 30 neuen Mustern für 5 kr. Andere lehrreiche Spiele in größter Auswahl.
Verschiedene Spielwaaren, in Schachteln verpackt, in 100facher Auswahl, für Mädchen und Knaben, per Stück kr. 10, 20, 40, 60, fl. 1, 2.

Ueberraschung und Unterhaltung
gewähren die neuen Salon-Feuerwerke, ohne einen Geruch zu verbreiten, in sehr mannigfacher Auswahl, per Stück kr. 3, 5, 8, 10, 15.
Kochherde, Küchen, Ställe, Läden, Zimmer, Salons, Alles mit und ohne Einrichtung.

Kinder-Theater, kr. 35, 60, fl. 1.20.
Sparkassen, kr. 10, 20.
Metamorphosen-Spiele, kr. 20, 40, 60, 80.
Roulette-Spiele, kr. 35, 50, 80, fl. 1.
Mäuse mit Laufwerk, kr. 60.
Eisenbahn mit Laufwerk, fl. 1.50, 2, 2.80.
Kinder-Uhren, feine, mit Schlagwerk, kr. 35.
Andere Sorten, kr. 10, 15, 20, 30, 40.
Pistolets, Carabiner und Gewehre mit Knall-Effect, 1 Stück kr. 20, 40, 80, fl. 1, 1.30, 1.50.
Säbel von Blech, kr. 20, 30, 50, von Stahl kr. 90, fl. 1.30.
Eine große Auswahl von magnetischen Spielwaaren, die im Wasser nach der Richtung des Magnetes schwimmen, 1 Schachtel kr. 15, 20, 30, 50, 80.
Porzellan-, Kaffee-, Thee- und Speise-Services, je nach Größe, kr. 60, 80, fl. 1, 1.50, 2, 2.50.
Höchst interessant und amüsant sind für jedes Alter die ganz neu zusammengestellten Zauber-Kassetten. Es ist eine hübsche Kassette mit verschiedenen, äußerst komplizirten Zauber-Apparaten. Alles mit genauer Anleitung, so daß Jeder mit größter Leichtigkeit die schönsten Zauberstücke (à la Professor Bosko) machen kann. 1 Kassette je nach Anzahl der Apparate fl. 1.40, 1.80, 2.30, 2.80, 3.50
Die Erde und ihre Bewohner, für verständige Kinder sehr zu empfehlen; es ist ein Etui mit Erdglobus, regelrecht ausgeführt und alle Bewohner der Welt in ihrer Nationaltracht colorirt ausgeführt. Unter jedem in 3 Sprachen der Name; kostet blos 35 kr.
Thiere, mit Fell überzogen, sehr dauerhaft, 1 Stück kr 30, 50, 80, fl. 1, 1.50, 3.
Verschiedene Thiere, mit natürlicher Stimme, kr. 50, 80, fl. 1, 1.30, 1.50, 2, 2.50.
Aus Blech sehr dauerhaft konstruirte und hübsch bemalte Equipagen, Kabriolets, Stellwagen, Fiacres, Comfortable und andere Wagen, alle mit Pferden. kr. 30, 50, 80, fl. 1, 1.50.
Wiener Pferdebahn, Eisenbahnen und Schiffe, zu kr. 50, 80, fl. 1, 1.50.
Der Photograph, ein unterhaltendes Spiel, wo man wirklich Photographien erzeugen kann. 1 Stück sammt Anweisung kr. 20, 40.
Schreib- und Zeichnen-Apparate. Ohne jede Vorkenntniß kann jedes Kind schnell zeichnen und schreiben erlernen. Ein Apparat für jeden Gegenstand separat kr. 40, 60, 80.
Ritterspiel, kr. 50, 80.
Wettrennspiel, kr. 90, fl. 1.60.
Frag- und Antwortspiel, sehr komisch, kr. 10.
Neueste Luft-Pistolen, kr. 20, 30, 70.
Hinterlader-Gewehre, kr. 40, 80, fl. 1.20
Säbel aus Stahl kr. 20, 30, 50, fl. 1.
Der kleine Krieger. Eine komplete, sehr hübsche Ausrüstung, bestehend aus 1 Säbel mit Kuppel, 1 Gewehr mit Bajonnet, 1 Patrontasche, 1 Csakó, Alles zusammen fl. 1.20, feinste Sorte fl. 2.50, 3.50.
Neuestes Jux-Produkt, 1 St. Mädchenfänger 5 kr. Wen es juckt, der kratze sich. 1 Stück Buckelkratzer mit Spiegel 20 kr.
Neue Csinellen-Wurstel mit Mechanismus, für kleine Kinder sehr unterhaltend, 1 St. mittelgroß kr. 25, 45, große Sorte 65 kr.
Die Jux-Zigarrenspitze, darstellend einen Schuster bei seinem Arbeitstische, welcher, wenn man daraus raucht, die Arme und das Knie bewegt. 1 Stück 60 kr.

Der kleine Zauberer.

Durch nachstehende Zauber-Apparate kann man einzelne Personen oder auch ganze Gesellschaften auf das Spannendste unterhalten. Die Apparate sind derart sinnreich kombinirt, daß nur der Besitzer derselben die verschiedenartigen Vexire zu lösen im Stande ist; ein Uneingeweihter kann stundenlang nachdenken, ohne zum Resultate zu gelangen. — Alle Apparate sind mit Belehrung versehen.

Den Finger durch jeden Hut zu stecken, 1 Stück 35 kr.
Das Verschwinden einer Münze, 35 kr.
Der Zauberhammer. Durch jeden Schlag verschwindet ein Gegenstand. 70 kr.
Taschen-Feuerzeug; wer es öffnet, bekommt einen Dukaten, 45 kr.
3 Becher; hier lege ich es hinein, in welchem ist es? 80 kr.
Das Vexir-Portemonnaie, immer voll Geld oder immer leer. 20 kr.
Die Vexir-Zigarrentasche, wo ist die Cigarre? 45 kr.
Das Kolumbus-Ei, wer kann es aufstellen? 85 kr.
Ein Kartenspiel. Wo soll die Karte erscheinen? 65 kr.
Die tanzenden Karten 40 kr.
Eine Karte und doch kennt sie Niemand, 15 kr.
Die Zauberflasche oder die unversiegbare Quelle, durch welche man sechserlei Getränke ausschänken kann. 1 Stück fl. 3.50.
Der Hexen-Mörser, in welchem Alles zerstoßen und vernichtet wird, z. B. Uhren, Gläser ꝛc. fl. 2.50.
Der Zauber-Würfel, zeigt auf Kommando, 50 kr.
Derselbe mit Doppel-Vexir fl. 1.20.
Das Eskamoteur-Etui, wo Alles verschwindet und auf einen Ruf wieder kommt, fl. 4.
Das Bandmagazin im Munde 25 kr.
Der Vermehrungs-Apparat fl. 1.20.
Ich werde die Karten tanzen lehren 50 kr.
Die Würfel-Urne oder das Geheimniß zu errathen, 70 kr.
Der Wunder-Ballen. Sechs gleich große können in einen einzigen hangirt werden, fl. 3.
Ein Schreibzeug, wo ist aber die Tinte? 50 kr.
Der Selbstmord durch den Dolch, 20 kr.
Was für Farbe ist das? Roth und grün; gefehlt, keines von beiden, 80 kr.
Die unverwüstliche Schnur; man zerschneidet diese vor dem Publikum und dennoch ist sie ganz, 65 kr.
Der Hexen-Trichter, oder das Unmögliche möglich zu machen, 60 kr.
Die Sparbüchse, aber wo ist das Geld? 25 kr.

Es sind noch verschiedene andere Apparate, jedoch wegen Mangel an Raum kann nicht Alles genannt werden. Eine Menge anderer Spielwaaren und Gesellschaftsspiele, die alle nicht benannt werden können, sind zu diesen Preisen einzig und allein nur in der gefertigten Niederlage zu haben. Preisblätter, welche sehr interessant sind, werden gratis vertheilt.

Bazar FRIEDMANN, Wien, Praterstraße 26.

(2) (2—3)

Birtok eladási hirdetmény.

Sepsi-szent-györgyi özvegy Fejér Józsefné született Gödri Karolina és kiskoru gyermekeinek Tordamegyébe kebelezett Egerbegy mezőváros területén fekvő és az egerbegyi 467 számu telekjegyzőkönyvben A. + a 1-től 56 rendszámok alatt megnevezett, összesen 77 catastr. hold 427 □ öl területü tehermentes belső épületes, szántó és kaszálókból álló ingatlan javai, járulékaival együtt örök áron szabadkézből eladók.

Értekezhetni ez iránt **1875. január-hó végéig** személyesen, megbizott által, vagy levélben alólirtnál S.-Szt.-Györgyön.

Özv. Fejér Józsefné, Gödri Katalin.

(10) (2—6)

WILHELM

valódi
csúz- és köszvény ellenes
vértisztitó teája
(tisztitja a vért csúz- és köszvény ellen)
téli gyógyitásúl
az egyetlen biztosan ható vértisztító szer,

A cs. k. udvari korlátnokság engedélyével az 1858 december 7-n kelt végzés alapján.	mert ezt **Europa** legelső gyógytekintélyei a legjobb	Ő cs. k. felségének legm. pátense által hamisitás ellen biztositva Bécs, márcz. 28-án 1871.

sikerrel alkalmazták és melegen ajánlták.

Ezen tea az egész szervezetet megtisztitja; áthatja, mint semmi másféle szer, a test részeit s felhasználat folytán eltávolit belőle minden tisztátalan kóranyag- lerakodást; hatása is biztosan tartós.

Gyökeresen gyógyit csúzt, köszvényt, gyermekiábat s más idült makacs bajt, folytonoson genyedő sebeket, valamint nemi és börkiütési betegségeket, görcsöket, a testen és arczon, börszennyet és bujasenyves daganatokat.

Különös jó sikert mutatott e tea máj- és lép-daganatuál, valamint aranyeres-bajokban, sápkórban, heves ideg-, izom- és csukló- fájdalmakban, aztán gyomorszorulásban, szélbajokban, alhesti dugulásban, hudbajokban, magkiömlési, tehetetlenségi és fehérfolyásos esetekben sat.

Szenvedések, minők görvély, mirigydaganat gyorsan és gyökeresen gyógyittatnak a tea kitartó élvezése által, mert szelid olvasztó és vizelethajtó szer.

Rakás bizonyitvány, elismerő és dicsérő irat, a melyeket kivánatra ingyen küldünk meg, bizonyitják a fennebbi állitások valóságát.

Ennek tanusitásául közlünk itt néhány elismerő iratot:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Bottusáni, Moldovában, márcz. 25. 1873.

Kétszer hozattam már harmadkéz által önnek hires Wilhelm-féle csúz- és köszvény ellenes vértisztitó teájából, s miután ennek barátaimra nézve igen jó sikere volt, most egyenesen önhöz folyamodom, kérvén, hogy a mellékelt 10 ft. fejében nekem azonnal tiz pakétot küldeni sziveskedjék.

Tisztelettel alázatos szolgája

Mdzykl Lajos,
cs. k. osztr.-magyar alkonzul.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

Hollenstein, marcz. 31. 1873.

Fogadja legőszintébb legszivélyesebb köszönetemet Wilhelm-féle csúz- és köszvény ellenes vértisztitó teája gyors megküldéséért.

Nagyobbrészt magam használtam azt el, részben barátaimat és ismerőseimet is részesitettem belőle.

Mindazok, a kik önnek Wilhelm-féle csúz- és köszvényellenes vértisztitó teáját használják, tökértek és megbiztak, hogy tudassam önnel jobbanlétüket s forró hálájukat tolmácsoljam. Különösen engem illetőleg mutat tel teájának használata kedvező sikert; köszvénybajom edd g 28 éven át minden gyógyszerrel daczolt és a csúz- és köszvényellenes vértisztitó teának 8 pakét elhasználása után fájdalmaim eltüntek.

Miután önnek Wilhelm-féle csúz- és köszvény ellenes teája továbbhasználását jónak és üdvösnek tartom, kérem, hogy abból még tizenkét pakétot küldeni sziveskedjék, a minek ára ide van mellékelve.

Tisztelettel köteles szolgája

Unterleitner János,
birtokos.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben.

M. Schönberg, május 5. 1873.

Ismét bátorkodom kérni, hogy kitünő Wilhelm-féle csúz- és köszvényellenes vértisztitó teájából két tuczet pakétot utánvét mellett küldeni sziveskedjék. Különös tisztelettel alázatos szolgája

Fröhlich J.,
nyugalm. ezredes.

Óvás hamisitás és rászedés ellen.

A valódi Wilhelm-féle csúz- és köszvény ellenes vértisztitó tea csak **Wilhelm** csúz- és köszvény ellenes vértisztitó teája nemzetközi gyárából Neunkirchenben Bécs mellett, vagy a hirlapokban közölt raktárakból kapható.

Egy 8 adagra osztott, orvosi utasitás szerint készitett paket ára használati utasitással együtt 1 ft. külön göngyés bélyegre 10 kr.

A t. közönség kényelme tekintetéből a **Wilhelm-féle csúz- és köszvény ellenes vértisztitó tea** kapható még

Kolozsvártt: Binder C. H. gyógysz.
Beszterczén: Tergovicu és Lintznél.
„ Kelp Frigyesnél.
„ Dietrich és Fleischernél.
Balázsfalván: Dániel Mihálynál.
Gyula-Fehérvártt: Fröhlich gyógyszerésznél.
„ Biró M-nál.
Brassóban: Jekelius gyógyszerésznél.
Maros-Vásárhelytt: Bucher Miksánál.
Nagy-Bányán: Harac ek gyógyszerésznél.
Nagy-Sajó: Milde Adol megyei orvosnál.
Budán: Vlassek Ede gyógyszerésznél.
Pesten: Török József gyógyszerésznél.
„ Tallmayer és társánál.
„ Waghy Lajosnál.
Romániában (Moldova) Dánffy József gyógyszerésznél.
Segesvártt: Teutsch J. B.-nél.
Szász-Régenben: Leonhárdt J-nél.

(7) (4—12)

Tudvalevőleg a

456 számra

esett a m. é. május 19-én ismét a

246.000 márka nagy nyeremény

e jelszó alatt

Isten áldása Kohnnál!

s hivatalos nyeremény-lajstrom szerint nálam nyerődött; általában a m. é május, junius, október, november és deczember hvában történt huzások alkalmával **tisztelt részvényeseimnek 900,000 márkát vagy 320,000 tallért meghaladó nyereményeket fizettem ki, a mint ezt hivatalos nyereménykimutatások bizonyitják.**

A Hamburg várostól biztositott nagy pénz kisorsolás

7 milió 810,000 márkát meghaladó összegben ismét rendkivül nagy és számos nyereménynyel lön gyarapitva; csak **80 200 sorsjegyet** tartalmaz, s kevés hó alatt 6 osztályban **következő nyeremények fognak biztosan nyeretni: 1 nagy főnyeremény esetleg 375 000 márka;** különösen **250** ezer, **125,000, 90,000, 60,000, 50** ezer, **40,000, 36,000**, 3-szor **30,000**, 1-szer **24,000**, 2-szer **20,000**, 1-szer **18,000**, 6-szor **15,000** 22 szer **12,000** 34-szer **6000** 2-szer **4800.** 40-szer **4000** 4-szer **3600** 203-szor **2400**, 4-szer **1800**, 41 -szer **1200**, 510-szer **600** 10-szer **360** 597-szer **300**, 4-szer **240**, 19,700-szor **132**, 17,941-szer **120, 60, 48, 24 18, 12** és **6** márka.

A más dik osztály nyereményhuzása hivatalosan

f. é. január 13-ra és 14-re

van határozva, a melyre

egy egész eredeti sorsjegy ára **6** frt o. é
egy fél eredeti sorsjegy ára **3** frt o é.
egy negyed eredeti sorsjegy ára **1½** frt o. é.

Ezen az **államczimerrel ellátott eredeti sorsjegyeket** áruk bérmentes beküldése mellett, a **legtávolabb vidékekre** is azonnal megküldöm a t. megrendelőknek.

Hasonlólag megküldöm t. megrendelőimnek huzás után a **nyeremény lajstromokat** és **nyereményeket** pontosan és titoktartással. Terjedelmes összeköttetéseim folytán a nyereményeket mindenki lakhelyén is felveheti,

Cohn Láz. Sams.
Hamburgban
főügynök, bank és váltó-üzlet tulajdonos.

(477) (5—6)

27 kr.

Gyári raktár:
Bécs, Fünfhaus, Schönbrunnerstrasse 36.

Kitünő minőségre és legdúsabb választékra nézve sima és csikos júgyapju-ruhakelmék, barège valódi szinü battist, creton, vászon, schiffon, ágysinvat, hosszszőnyeg, mátrácz-sinvat, zsinegbarchent, damaszt törölköző, asztalkendő, kravátli, len-zsebkendő és még sok más divat-, len- és gyapotszövet-árú egyetlen és egyedüli raktára, röf vagy darab számra à 27 kr. Továbbá mindennemü kézmü- és divatczikk magasabb, de egyenlően jutányos árban, pl. 6/4 széles cachemir à 65 kr. minden szinben, legfinomabb júgyapju ripszek à 50 kr. legújabb plaidkelmék à 40 kr. rőfe, 18/4 széles téli hosszshawl à 9 frt.

Egyetlen próba után meggyőződhetni az olcsóságról és a minőségről.

ROSENTHAL H.
Bécsi glycerin-gyomor-vas-liqueurje,
igen ajánlható
gyomorbajok és **aranyér** ellen.

(4.3) (10—12)

Udvari tanácsos és professor
OPPOLZER és BALASSA
urak,
cs. kir. gyógyászati tanácsos s a gyógytani egyetem érd. decánja
dr. Viszánik,
valamint
Kovács, Lőwy és dr. Lenk
(Schwarzenberg herczeg háziorvosa)
főorvosok
véleménye szerint.

BÉCSI
Glycerin vas-liqueur
porosz kir. udvari szállitó
ROSENTHAL H.-tól
(főraktár: Bécs, Praterstrasse 24 sz.)

Kitünő, jóizü, könnyen emészthető szer minden vérhiányos állapotban.

E készitményt alkalmazták a cs. kir. kórházakban, megvizsgálták Heller, Kletzinsky, Hauer sat. tanár urak, teh t jogosan mondhatni legjobb szernek sápkór, vérszegénység, gyengülés, nőbajok ellen és lábbadók számára.

Számos orvos legjobb sikerrel rendeli mindkét készitményt, s az osztrák birodalom majd minden gyógyszertárában kapható.

A nagy palaczk ára 2 frt.
Kis palaczk 1 frt 35 kr.

Erdélyi főraktár:
TEUTSCH J. B. urnál Segesvártt
Fiók-raktárak a birodalom majd minden gyógyszertárában.

(435) (8—8)

ZWIEBACK LAJOS
szilárdnak és solidnak ismert
első mariahilfi
kézmű-üzletcsarnoka
Bécs, Mariahilferstrasse 110

27 kr. minden árut a legjobb minőségben árul

s legnagyobb választékkal van ellátva.

Továbbá

finom czikkekből

is a leggazdagabb raktára van, s készpénz bevásárlásai folytán képes **bámulandó olcsó árban** árulni s bátorkodik a jelenlegi idényre **fekete lustres, cachemir-, terno-ripsz-, fekete bársony** és **selyem- szines ripsz-ruha-cachemir-, balerno-, szines lustre-, divatos skót, egész gyapjú ruha-, sima, koczkás, csíkos flanell-, nőposztó-, tömött creasz, rumburgi vászon-kelméire** s **asztalnemüire** figyelmeztetni s ajánlja magát mindennemü áruczikk elküldésére utánvét mellett.

Pontos szolgálatról kezeskedik, mustrákat **ingyen** és **bérmentesen** küld.

(13) (14)

Fársangi fánkok és Hachee pástétomok,

naponta délelötti 11 órától melegen kaphatók, minden időtájban megrendelések pontosan eszközöltetnek. Szolgálok továbbá: finom bécsi gyümölcskenyér, török-puliszka, candirozott gyümölcs, olaszgesztenye darabja egy krajczár, **indiaifánk, pozsonyi mákos és dióskifli, chocolade creemráló**, finom **birsalma-sajt, nőiszeszély, almásbéles** sat. süteményekkel, naponta frissen sülve, a legnagyobb választékban.

Jelenleg ujból berendezett és befütött **Sétatéri kioszkban**, szintén minden fajta friss sütemények, meleg kávé és tea, vegyes tajta lükörök, a korcsolyázás időszakában szintén kaphatók. Előfizethni finom **fehér és fekete kávéra**, egy hóra előjegyezve, vagy 30 egy kiszolgálása mellett. Egy kis kávé egy kiflivel 3 frt., egy nagy 4 frt., egy fekete 2 frt 40 kr.

TAUFFER JÁNOS czukrászat és kávéházában Kolosvártt.

(12) (2—2)

Haszonbéri hirdetmény.

Györgyfalva község birtokosai italmérési jogát, ide értve a községet illető jogot is, **folyó év január 12-kén reggel 10 órakor** Kolozsvártt az „Angol lóhoz" czimzett fogadóban tartandó nyilvános szóbeli árverés útján 3 egymásután következő évre, haszonbérbe kiadja. A szerződési feltételek megtekinthetők Szentjanosi és Veisz kereskedésében Kolozsvártt.

A mult év december 23-án György falván megejtett árverés egyuttal érvénytelennek nyilvánittatik, minthogy vállalkozó Eliás Gáspár a biztositékot s haszonbért kifizetni képtelen volt.

(395) (1—12)

Nagy feltünést koz

HOROWITZ L.

újan nyitott **27 kros** mariahilfi
kézmüipar háza
Mariahilfer Hauptstrasse 77 sz.

Ez felülmúlhatlan a maga nemében nagy választékot nyújt mindenféle **ruhakelmék, vásznak, sinvat, barchent, vászon, damaszt- törölközők, asztalkendők** és **abroszokban**, nehéz **hossz-szőnyegek, mátrácz, sinvat, csipke-függönyökben** sat.

A t. cz. közönség kényelme tekintetéből mindenféle **kézmüipar** és **divatárut**, aránylag jutányos árban, csatoltam raktáramhoz.

Mustrák ingyen és **bérmentesen**. Megrendelések utánvét mellett a legpontosabban teljesittetnek.

(11) (—3)

Az újévben
az esetl. 375.000 bir. márkát tevő
NAGY SORSJEGY,

valamint további 43 300 nyeremény megnyerhetésére, a melyek közt 250,000, 125,000, 90,000, 60,000, 50 000, 40,000, 36,000, 3 szor 30,000, 24,000, 2-szer 20,000 sat. márka nyeremény van, alkalom nyilik a Hamburg szab. város által alapitott és biztositott nagy pénzkisorsolásban való résztvevés folytán.

E sorsjátéknak csak 7 húzása van s 6 hó alatt a fennebbi 43,300 nyereménynek mind ki kell huzatnia. Általában e sorsjáték összes szervezetében oly rendkivüli előnyöket nyújt, hogy a vállalatot mint szilárdot és hasznost jó lelkiismerettel ajánlhatjuk. A legközelebbi huzások már **január-hó 13-kán és 14-kén kezdődnek**, a melyekre egész **eredeti sorsjegyeket 6 frt 60 kr., fél sorsjegyeket 3 frt 30 kr., és negyed sorsjegyeket 1 frt 65 krért** küldünk szokott pontossággal a legtávolabbi vidékekre is, az összeg beküldése mellett.

Miután a sorsjegyek elárusitásával különösen megbizattunk, tisztelt megrendelőink ebből sziveskedjenek azt a meggyőződést meriteni, hogy házunk a legfőbb bizalomra méltó. Legyen szabad tehát posta fordultával számos megrendelést remélnünk.

Strauss és társa,
Hamburgban.

STEIN JÁNOS

erd. muzeum egyl. könyvkereskedésében Kolozsvárt a
következő 1875. évre szóló naptárak
kaphatók:

ERDÉLYI nagyobb képes NAPTÁR
1875-dik évre.

Hatodik évfolyam. A m. kir. ministerium s a Királyhágón innen hivatalok teljes tiszti czim- és névtárával s kolozsvári kalauzzal ellátva.

A 14 n. 8-rét ivet tartalmazó münek **ára csak 50 krajczár.**
Postán küldve 56 kr.

Irodai fali naptár
Ára 30 kr.

Közhasznu erdélyi képes naptár.
A vásárok pontos kijavitásával. Ára füzve 6 kr.

Községi jegyzők naptára és évkönyve
1875-dik évre. Ára 1 frt

GOTHAISCHER
Genealogischer Hofkalender
nebst
Diplomatisch-statistischem Jahrbuch 1875
Preis 3 fl 60 kr.

GOTHAISCHES
Genealogisches Taschenbuch
der
Gräflichen Häuser 1875
Preis 4 fl 50 kr.

GOTHAISCHES
Genealogisches Taschenbuch
der
Freiherrlichen Häuser 1875.
Preis 3 fl 90 kr.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Scoală - BCU Cluj Napoca

Nyomatott Stein János m. kir. egyetemi nyomdásznál az ev. ref. tanoda betüivel Kolozsvárt.